

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a **Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported** (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

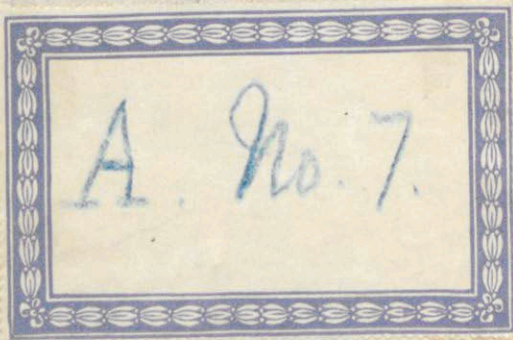
Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

9 03.16

F W P A
W W
W
W

A. No. 7.

W. H. B. 1877

Handwritten text in the top right corner, possibly a signature or date, appearing to read "H. Murphy".

3455-227

+

5

7

3

10

10

7

8

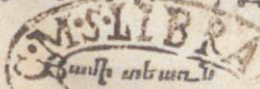
ՊԱՐՏԵԶ
ՀՈԳԵՒՈՐ:

Պարտաւոր թաղմայ և զանազանից
ջերմեռանդականայ Աղօթից:

Ըստ ողորմածուր ընդ Կէլու, և Ժամանկի:
Ի հայրապետութեան արքայ Էջմիած-
նայ Տեառն Եփրեմի, ամենայն հայոց
կաթուղիկոսի:

Թարգմանեցեալ Ի հայկական լեզուէ
Ի Անկիւիացոց բարբառ Ի ՉԼԵԼՈՒՄ
Աւետ Խօջիշանեան կողքեցելոյ:

Արեւմտե և Զախեռէ հոյն ՉԼԵԼՈՒՄ ազգայնի:

1814:

Ի Կոստանդնուպոլս Եւթիմ ՉԼԵԼՈՒՄ Գրեցի:

Ի ԿԱԼԿԱԹԱՅ:

SELECT PRAYERS

AND

PIOUS REFLECTIONS &c.

COLLECTED

FROM

Different Authors and translated from
Armenian to English by Gentloom
Aviet.

CALCUTTA.

157-2016

Anno Domini

1814.

Printed by Aviet Gentloom.

TO THE READER.

It has been for a considerable time; my ardent wish to translate the present Armenian Prayer Book into English, and to Publish it, for the purpose of affording information to all Christians; but, particularly to such, who unacquainted with the tenets of that religion may entertain different opinions, concerning it: founded upon various misconceptions. As the articles of the faith will be sufficiently understood, by a perusal of the Creed, and Confession of the Faith, it is unnecessary to say, any thing on that subject except, that we do not, as is supposed, worship or adore Images, nor are they even used in our Church. The Communion, which the

Minis

Minister consecrates at Mass, is pure Wine and Bread, of which he first partakes himself, and then administers to those who declare themselves duly prepared to receive Sacrament. Baptism and the Holy Unction, are administered, at the same time & the Child is immersed thrice by the Priest, in the water.

The Morning and Evening prayers, which are separately printed, are not the whole of the prayers used in church but are select prayers used by Armenian families either in church or at home, as in fact every Christian is bound to offer his Prayers and Thanksgivings to his Creator both in the Mornings, and Evenings.

The extreme difficulty of Translating the prayers from one language into
ano

another must be generally known, but especially that of the Armenian, into English, from the Idiom of the two languages being so widely different, which added to the non existence of a Dictionary from the Armenian, to the English Language, has rendered it a very laborious task, being under the necessity of using dictionaries from Latin and Italian to the Armenian language, and from those to the English, yet having bestowed great labor and attention to it for a long period I hope I may be permitted to say that it will be found as correct & explicit as could be expected considering the obstacles I have had to combat with, which will I trust operate as an inducement to a liberal Public to overlook all faults & defects.

In the printing of the work I had al-

so much vexation, from my inability to procure a font of Europe Types to correspond with the Armenian, and failing in this, I was reduced to the expedient of cutting and casting, myself, types, for the purpose, which I notice, merely as an apology, for the inelegancy of the print.

In concluding I have to solicit, that the English reader, will not consider me blameable for any seeming, incongruity in the style or composition of the verses, my chief object having been to render the Translation as near the original, as the Idiom of the two Languages admitted: It is True there may exist some grammatical errors but it is well known that these even, are to be found in many prayers, & spiritual supplications. For instance, the first words

in

in the Lords Prayer "Our father which art in heaven" the word, (*which*) being a pronoun of things, and not of Persons is clearly a mistake, and it would be more proper to Say, "Our Father, who art in Heaven. No body has however, hitherto ventured to correct it, and all Spiritual supplications have been allowed to stand in their original style, Moreover I have to submit that the Armenian tongue is more concise and reduced than the English, and therefore the translation of the former into the latter must necessarily be long to convey a correct conception of the meaning thereof. For example the Words, (*իմ անօրին. Im ousann.*) The Version into English runs thus, "As much as it lays in my power" "According to my Power" "With my utmost Endeavours"

As much as in me" and "*As far as in my power*". There are, it is evident many such words in existence which is well known to the Learned Reader, of this Book, who will not blame me for any Grammatical errors and long translations, but for the good of Christianity undertake to correct the present translation, which I do not doubt from the reasons before assigned, they will be able to do, and which will be productive of one of the chief ends I ever had in attempting it myself.

GENTLOOM AVIET.

(1)

A
CONFESSION
OF THE

ARMENIAN CHRISTIAN FAITH
AND

THE Order, for the Ordinary of
the Mass with Morning and Evening
Prayers. &c.

ԴԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՈՒՂՂԱՓԱՌ

ՀԱՒԱՏՈՅ

ոստովանիմ և հաճատամ ամենա
կատար սրտիւ զհայրն ԱՏ՝
անեղ՝ անձին՝ և անսկիզբն .
այլ և Ծնող Որդւոյ . և բղխող
Հոգւոյն Սրբոյ :

Հաճատամ զբանն Աստուած . ա-
նեղ՝ ծընեալ՝ և սկսեալ ՚ի հօրէ նախ
քան զյաճիտեանս . ոչ յետոյ՝ և ոչ կըր-
տսեր : Այլ որքան հայրն հայր , ընդ
նմին և որդին որդի :

Հաճատամ զսուրբ հոգին՝ անեղ՝
անժամանակ ոչ ծնեալ՝ այլ բղխեալ ՚ի
հօրէ . եակից հօր՝ և փառակից որդւոյ
Հաճատամ զպրբորդունն Սուրբ .

A CONFESSION

Of the

Armenian Christian faith,

I CONFESS and believe, with perfect heart, in God the father: increated unbegotten and without beginning: but procreator of the Son, and propagator of the Holy Ghost.

I Believe the word God; increated begotten; and existed from the beginning, with the Father, before the Worlds: and was neither after, nor younger, but such as the Father is, such is the Son.

I Believe in the Holy Ghost; uncreated without interval; unbegotten: but proceeded from the Father, Co-essential with the Father, and Co-equal glory with the Son.

I Believe in the Holy Trinity: of
one

մի Բնութիւն. մի Ածութիւն. ոչ երեք
 Աստուածք այլ մի Աստուած. մի կամք,
 մի Թագաւորութիւն. մի իշխանութիւն,
 արարիչ երևելեաց՝ և աներևութից:

Հաւատամ յեկեղեցի Սուրբ ըջ
 Թողութիւն մեղաց՝ Հաղորդութեամբ
 Սրբոց:

Հաւատամ զմինն յերից անձանց ըջ
 Բանն Աստուած՝ ծնեալ ՚ի Հօրէ նախ
 քան զյաւիտեանս. ՚ի Ժամանակի իջեալ
 յԱստուածածին կոյսն Մարիամ. ա-
 ռեալ յարենէ նորա՝ միաւորեաց ընդ
 իւրում Աստուածութեանն՝ ինն ամսեաց
 Ժուժկալեալ յարգանդի, անարատ
 կուսին. և եղև Աստուածն կատարեալ
 մարդ կատարել. հոգևով՝ և մտօք և մար-
 ցնով, մի անձն՝ մի դէմ. և միաւորեալ
 մի բնութիւն,

Աճն մարդացեալ առանց փոփոխ
 ման

one Nature, and of one Godhead, not three Gods, but one God; of one Will, one Kingdom, and one predominancy, Creator of visibles, and invisibles.

I Believe in the Holy Church forgiveness of Sins : and communion of Saints.

I Believe that one of the Trinity; the word God, begotten of the Father : before the Worlds ; in time descended, on the Holy virgin Mary, and having taken of her blood; united the same with his Godhead: and remained nine months: in the womb of the undefiled Virgin Mary; and the perfect God became a perfect man: of Soul, sense, and body one person, of one Countenance, united into one Nature.

God became man; without change
and

ման և առանց այլայլութեան, անտէրմե
յղութի. և անաղական ծնունդ. որպէս
որ է սկիզբն Աստուածութեան նորա
և ոչ վախճան մարդկութեան նորա, զի
Յիսուս Քրիստոս, երէկ և այսօր՝ նոյն
և յաւիտեան:

Հաւատամք Տէրն մեր Յս Բն
չըջեալ՝ ի վր երկրի. յետ երեսուն ա-
մաց եկեալ ի մկրտութի: Հայր ի վե-
րուսա վկայել՝ Դա է Որդի իմ սիրելի.
և Հոգին Սբ աղաւնալերոյ իջել՝ ի վր
նր փորձեալ ի Սատանայէ՝ և յաղթեալ
նախ, քարոզեալ մարդկան զերկութի:
աշխատեալ մարմնով՝ վաստակեալ քաղ-
ցեալ և ծախաւեալ: Յետոյ եկեալ կա-
մաւ ի չարչարանս. խաչեալ և մեռեալ
մարմնով. և կենդանի մնացեալ Աստուա-
ծութեն, մարմինն եղեալ ի դերեղմանի
վաւորեալ Աստուածութեամբն, և
Հոգւոնն իջեալ ի դ. Ժ. Դ. անբաժանելի
Աստուածութեամբն. քարոզեալ Հո-
գւոյն

and without alteration, Conception without Semen : and incorrupted birth, whose Godhead has neither beginning ; nor is there an end of his Manhood ; for he was Jesus Christ yesterday, and so to-day ; and for ever.

I Believe that our Lord : Jesus Christ : excursed on the earth, & after the thirtieth, year of his age came to be baptized ; whom the father from on high testified to be his beloved Son ; and the Holy Ghost, descended on him like a dove ; He was tempted by Satan and over came him : then preached : redemption to mankind ; and personally laboured, Tired, Hungred, and was a Thirst ; afterwards voluntarily entered into Tortures : was Crucified, & died, in his flesh ; but remained alive in Deity ; his Body, was buried in the Sepulchre ; in union,
with

գւոյն՝ աւելեալ զդժոխս՝ և ազատեալ
զհոգիսն. յետ երկից աւուրց յարուցեալ
իմեռելոց՝ և երևեալ աշակերտացն ։

Հաւատամ զՏէրն մեր Յիսուս.
Քրիստոս. նովին մարմնովն համբար-
ձեալ յերկինս և նստեալ ընդ աջմէ Հօր
այլ և գալոց է՝ նովին մարմնովն՝ և փա-
ռօք Հօր՝ ի դատել զկենդանիս. և ոմե-
ռեալս որ և է՝ յարուի ամենայն մարդկան

Հաւատամ և զհատուցումն գոր-
ծոց. արդարոցն՝ կենսոյ յաւիտենական
և մեղաւորացն՝ տանջանք յաւիտենական

with his Godhead, his Soul descended indivisibly with his Godhead, into Hell : and preached to the Souls : obliterated Hell, and liberated, the Souls : after the third Day , he arose from the Dead ; and appeared to his Disciples.

I Believe that our Lord, Jesus Christ ascended into Heaven, with the same body : and sitteth on the right hand, of the Father; from whence he shall with the same body, together with the Glory of the father come to Judge, the quick and the dead: when all Men shall revive from death .

I also Believe the compensation ; for all deeds , of everlasting life to the righteous ; and of everlasting Torment unto Sinners .

ԵԹԷ ԶԱՐԹՈՒՆ Ս
 ԻՄ ԲԱՆԱՍ, ԲԵՐԱՆ ԻՄ ԵՐ-
 ԳԵՍԿԷ ԶՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՔՈՒՆ

ՏԵՐ՝ ԵԹԷ ԶԶԵԹՈՒՆՍ ԻՄ ԲԱՆԱՍ, ԲԵ-
 ՐԱՆ ԻՄ ԵՐԳԵՍԿԷ ԶՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՔՈՒՆ

ՕՐՀՆԵԱԼ ՀԱՄԱԳՈՅ Ե ՄԻԱՄՈՒԿԱՆ
 ԱՆԲԱԺԱՆԵՐԻ ՍԲԷ ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՐ
 Ե ՈՐԴԻ Ե ՀՈԳԻ ՍԲԷ: ԱյԺԻ Ե ՄԻԶՈՒ Ե
 յԱՆԽՈՒԵԱՆՍ յԱՆԽՈՒԵՆԻԿ. ԱՄԷՆ:

ՍՈՒՐԿ 50:

ՄԶՐԱԽԱ ԻՆՃ ԱՆԺ՝ ԸՍՏ ՄԵԺԻ
 ՈՂՈՐՄՈՒՆՔ ՔՈՒՄ, ԸՍՏ ԲԱԳՈՒՄ
 ԳԹՈՒԹԵԱՆ ՔՈՒՄ ՔԱՆԵԱ ԶԱՆՕՐԷՆՈՒ-
 ԹԻՒՆՍ ԻՄ:

ԱՌԱՆԵԼ ԼՈՒՆԱ ԶԻՍ յԱՆՕՐԷՆՈՒՆՔ ԻՄՈՒՆ.
 Ե ԻՄԵՂԱՅ ԻՄՈՅ ՍԲԷ ԱՐԱ ԶԻՍ:
 ԶԱՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ ԻՄ ԵՍ ԻՆՃԷՆ ԳԻՄԵՄ.
 Ե ՄԵՂՔ ԻՄ ԱՌԱՋԻ ԻՄ ԵՆ յԱՄ ԺԱՄ:

ՔԵԳ

MORNING PRAYER.

LORD if thou wilt open, my Lips, my mouth shall sing forth thy Praise .

Lord if thou wilt open, my Lips, my mouth, shall sing forth thy praise.

Blessed be the Co-essential, simultaneous, indivisible Holy Trinity : Father, Son, and Holy Ghost ; now, always, and for ever: *Amen* .

Psalms .

Have mercy upon me O God, according to thy great kindness: according unto the multitude of thy tender mercies blot out my transgressions.

Wash me thoroughly from mine iniquity, and Clean me from my sins .

I acknowledge my transgressions: and my Sin is ever before me .

Against

Քեզ միայն մեղայ տիւ. և զ չարիս ատա-
ջի քո արարի :

Տօղեա յիս մշտեալ և սբ եղէց. լուսն
և քան զձիւն սպիտակ եղէց :

Լսելի արա ինձ զ ցնծութիւն և զուրա-
խութիւն. և ցնծասցեն ոռկերք իմ
տառապեալք :

Դարձո՞ղ երեսս քո՝ ի մեղաց իմոց. և զա-
մենայն անօրէնութիւն իմ քաշեալ յինէն :

Սիրտ սբ հաստատեա յիս ւած. և զհոգի
ուղիղ նորոգեա ի փորի խնամ :

Մի ընկենուր զիս տիւ յերեսաց քոյ. և
զհոգի քո սբ մի հաներ յինէն :

Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեւ. և հո-
գով պետութեւ քո հաստատեա զիս :

Փրկեա զիս յարենէ ւած՝ ւած փրկութեւ
իմոյ. և ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեւ
քում :

Against thee, only have I sinned,
and done this evil in thy Sight.

Purge me with Hyssop, and I shall
be clean: wash me, and I shall be
whiter than snow.

Make me to hear of joy and glad-
ness, that the bones which thou hast
broken may rejoice.

Turn thy Face, from my Sins; and
blot out, all my iniquities.

Create in me a clean heart O god;
and renew a right Spirit within me.

Cast me not away from thy pre-
sence; and take not thy Holy Spirit
from me.

Restore, unto me the Joy of thy
salvation: and uphold me with thy
free Spirit.

Deliver me from blood-guiltiness,
God, thou God of my salvation, and
my tongue shall sing aloud of thy
righteousness.

Պատառեցէք զսիրտ ձեր և մի զհասն
դերձս, և դարձարուք առ տէր մեծ
ձեր՝ զի ողորմած՝ և գթած է՝ երկայնա
միտ՝ և բազում ողորմ, որ զղջանայ ի
վերայ չարեայ:

Եւ տեսաւն աստուծոյ մերոյ գթութիւնք
և քաւութիւնք, զի ասպտամբեցաք ի
տեսաւնէ. և ոչ լուաք ձայնի տեսաւն աս
տուծոյ մերոյ գնալ յօրէնս նորա՝ զոր
ես առաջի մեր:

Խրատեա զիս տէր՝ բայց իրաւամբք,
և մի ցաւամբք, զի մի սակաւորս արաս
ցես զիս:

Յարուցեալ գնացից առ հայր իմ և ասա
ցից ցնա հայր մեղայ յերկինս և առաջի
քո. և ոչ ևս եմ արժանի կոչիլ որդի
քո:

Ի՞նչ մտաներ ոտիս ընդ ծառայի քո տէր.
զի ոչ արդարանա առաջի քո ամենայն
կենդանի:

Rend your Heart, and not your garments, and turn unto the Lord your God; for he is gracious and merciful, slow to anger and of great kindness, and repenteth him of the evil.

To the lord our God belong mercies and forgivenesses, though We have rebelled against him: neither have we Obeyed the voice of the Lord our God, to walk in his laws which he set before us.

O Lord, correct me, but with Judgment; not in thine anger, lest thou bring me to nothing.

I will arise and go to my father; and will say unto him, Father; I have Sinned against heaven, and before thee, and am no more worthy to be called thy Son.

Enter not into Judgment with thy servant, O Lord: for in thy sight shall no Man living be justified.

Եթէ անիցեմք եթէ մեղս ինչ մեք ոչ
 ունիմք զանձինս խաբեմք և ճշմարտութի
 ՚իմեզ ոչ գոյ, Ապա եթէ խոստովան
 լինիցիմք զմեղս մեր՝ հաւատարիմ է ան
 և արդար առ ի թողուլ մեզ զմեղս մեր,
 և սրբել զմեզ յամանիրաւութենէ:

Աղաղակեցեք առ ան ամենայն երկիր.
 սաղմոս ասացեք անուան նորա՝ և տուք
 զփառս օրհնութե նորա:

Ամենայն երկիր երկիրսդպցեն քեզ
 սաղմոս ասացեն քեզ. սաղմոս ասացեն
 անուն քում:

Օրհնեցեք զաստուճածն մեր և լսելի
 արարեք զձայն օրհնութե նորա:

Օրհնեցեք ամենայն գործք Տեառն,
 զՏէր օրհնեցեք՝ և բարձր՝ արարեք
 զնա յաւիտեան:

Օրհնեցեք հրեշտակք Տեառն զՏէր
 օրհնեցեք և բարձր արարեք զնա յա-
 վիտեան:

Օրհնեցեք երկինք զՏէր, օրհնեցեք
 և բարձր արարեք զնա յաւիտեան:

Օրհնե

IF we say that we have no Sin, we deceive ourselves, and the truth is not in us: But, if we Confess our Sins, God is faithful and just to forgive us our Sins, and to cleanse us, from all unrighteousness.

Make a joyful noise unto God, all ye Lands: Sing forth the honour of his name; make his praise glorious.

All the world shall worship thee, and shall Sing unto thee; they shall Sing to thy name.

O bless our God ye people, & make the voice of his praise to be heard.

O all ye Works of the Lord, bless ye the Lord: praise him, and magnify him for ever.

O ye Angels of the Lord, bless ye the Lord: praise him, and magnify him for ever.

O ye Heavens, bless ye the Lord: praise him, & magnify him for ever.

O all

Օրհնեցէք ջուրք ամենայն 'ի վերոյ
քան զերկինս զՏէր. օրհնեցէք և բարձր
արարէք զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք ամենայն զօրութիւնք Տեառն
զՏէր օրհնեցէք՝ և բարձր արարէք զնա
յաւիտեան :

Օրհնեցէք արև և լուսին զՏէր.
օրհնեցէք՝ և բարձր արարէք զնա յա-
ւիտեան :

Օրհնեցէք ամենայն աստեղք երկնից
զՏէր օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա
յաւիտեան :

Օրհնեցէք ամենայն անձրևք և ցօլք
զՏէր օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա
յաւիտեան :

Օրհնեցէք ամենայն հողմք զՏէր օր-
հնեցէք՝ և բարձր արարէք զնա յաւի-
տեան :

Օրհնեցէք հուր և առաղ զՏէր.
օրհնեցէք՝ և բարձր արարէք զնա յա-
ւիտեան :

Օրհնեցէք ցուրտ և սոթ զՏէր օր-
հնեցէք

O all ye Waters that be above the firmament, bleſs ye the Lord : praife him, and magnify him for ever.

O all ye Powers of the Lord , bleſs ye the Lord : praife him, and magnify him for ever.

O ye Sun and Moon, bleſs ye the Lord : praife him, and magnify him for ever.

O all ye Stars of Heaven, bleſs ye the Lord : praife him, and magnify him for ever.

O all ye Showers and Dew, bleſs ye the Lord : praife him, and magnify him for ever.

O all ye Winds of God , bleſs ye the Lord : praife him, and magnify him for ever.

O ye Fire and Heat, bleſs ye the Lord : praife him, and magnify him for ever.

O ye Winter and Summer, bleſs ye

հնէցէք՝ և բարձր արարէք զնա յաւի-
տեան :

Օրհնէցէք եղեանն՝ և ձիւնաբեր զՏԻ
օրհնէցէք՝ և բարձր արարէք զնա յաւի-
տեան :

Օրհնէցէք սառն և պարզ զՏէր օրհնէ-
ցէք՝ և բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

Օրհնէցէք պաղ և ձիւն զՏէր օր-
հնէցէք՝ և բարձր արարէք զնա յաւի-
տեան :

Օրհնէցէք տիւր և գիշերք զՏԻ օր-
հնէցէք՝ և բարձր արարէք զնա յաւի-
տեան :

Օրհնէցէք լոյս և խաւար զՏէր օր-
հնէցէք՝ և բարձր արարէք զնա յաւի-
տեան :

Օրհնէցէք ամպ և փայլատակունք
զՏէր օրհնէցէք և բարձր արարէք
զնա յաւիտեան :

Օրհնէցէք լերինք և բարձունք զՏէր
օրհնէցէք և բարձր արարէք զնա յաւի-
տեան :

ye the Lord: praise him, and magnify him for ever.

O ye Dewes and Frosts, bless ye the Lord: praise him, and magnify him for ever.

O ye Frosts and Cold, bless ye the Lord: praise him and magnify him for ever.

O ye Ice and Snow, bless ye the Lord: praise him and magnify him for ever.

O ye Nights and Days, bless ye the Lord: praise him and magnify him for ever.

O ye Light and Darknes, bless ye the Lord: praise him, and magnify him for ever.

O ye Lightnings and Clouds, bless ye the Lord: praise him, & magnify him for ever.

O ye Mountains and Hills, bless ye the Lord: praise him, & magnify him
him

տեան :

Օրհնեցէք ամենայն բոյսք երկրի զՏէր
 օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւի-
 տեան :

Օրհնեցէք ծովք և գետք զՏէր. օր-
 հնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւի-
 տեան :

Օրհնեցէք կէտք և ամենայն կայտառք՝
 որք ի ջուրս զՏր. օրհնեցէք և բարձր
 արարէք զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք Թռչունք երկնից զՏէր.
 օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւի-
 տեան :

Օրհնեցէք ամ գազանք և անասունք
 զՏէր. օրհնեցէք և բարձր արարէք
 զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք որդիք մարդկան զՏէր
 օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յա-
 շիտեան :

Օրհնեցէք իհլ զՏէր. օրհնեցէք և
 բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք քահանայք զՏէր. օրհնե-
 ցէք

him for ever.

O all ye Green Things upon the earth, bless ye the Lord: praise him and magnify him for ever.

O ye Seas and Floods, bless ye the Lord: praise him, and magnify him for ever.

O ye Whales, and all that move in the waters, bless ye the Lord: praise him, and magnify him for ever.

O all ye Fowls of the Air, bless ye the Lord: praise him, and magnify him for ever.

O all ye Beasts and Cattle bless ye the Lord: praise him, and magnify him for ever.

O ye Children of men, bless ye the Lord: praise him, and magnify him for ever.

O let Israel bless the Lord: praise him and magnify him for ever.

O ye Priests of the Lord, bless ye
ye

ցէք՝ և բարձր արարէք զնա յաւիտեան :
 Օրհնեցէք ծառայք Տեառն զՏէր
 օրհնեցէք՝ և բարձր արարէք զնա յաւի
 տեան :

Օրհնեցէք հողիք և շունչք արդարոյ
 զՏէր. օրհնեցէք և բարձր արարէք
 զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք սուրբք և խոնարհք սրտիւք
 զՏէր. օրհնեցէք և բարձր արարէք
 զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք անանիա՝ ազարիա՝ և միսայէլ
 զՏէր. օրհնեցէք՝ և բարձր արարէք
 զնա յաւիտեան :

Օրհնութեան Չարդայի ։

Օրհնեալ Տէր Աստուծո՛ւ ինքա
 յէլի. որ յայց ել և արար ըզ
 փրկութիւն Ժողովրդեան իւրոյ :

Եւ յարոյց մեզ փրկութիւն հզօր ՚ի
 տանէ Ղաւթի ծառայի իւրոյ :

Առպէս

ye the Lord : praise him , and magnify him for ever .

O ye Servants of the Lord , bless ye the Lord : praise him , and magnify him for ever .

O ye Spirits and Souls of the righteous , bless ye the Lord : praise him , and magnify him for ever .

O ye Holy and Humble men of heart , bless ye the Lord : praise him , and magnify him for ever .

O Ananias , Azarias , and Misael , bless ye the Lord : praise him , and magnify him for ever .

Praise of Zacharias , Father of John the Baptist .

BLESSED be the Lord God of Israel ; for he hath visited and redeemed his people ,

And hath raised up a mighty salvation for us : in the house of his servant David ;

Որպէս խօսեցաւ բերանօք սրբոյն
որք յաւիտենից մարգարէք նորա էին :

Փրկութի՛ն ի թշնամեաց մերոց. և ի ձե
ռաց ամենայն ատելեաց մերոց :

Առնել ողորմութիւն առ հարսն մեր.
և յիշել զկտակարանս իւր սուրբ :

Երգումն քոր երգումաւ աբրահամու
հօր մերոյ՝ տալ մեզ առանց երկիւղի,
ի ձեռաց թշնամեաց մերոց փրկեալս.
պաշտել զնա :

Սրբութեամբ և արդարութեամբ ա-
ռաջի նորա զամենայն աւուրս կենաց
մերոց :

Եւ դու մանուկ՝ մարգարէ բարձրելոյն
կոչեսցիր. զի երթիցես առաջի երեսաց
Տեառն. պատրաստել զճանապարհս
նորա :

Տալ զգիտութի՛ն փրկութեան Ժողովը-
դեան

As he spake by the Mouth of his holy prophets; which have been since the world began;

That we should be saved from our enemies : and from the Hands of all that hate us;

To perform the mercy to our forefathers, and to remember his holy covenant ;

The oath which he sware to our father Abraham . That he would grant unto us, that we being delivered out of the Hands of our Enemies, might serve him without fear, In holiness and Righteousness before him, all the days of our life.

And thou, Child, shalt be called the Prophet of the Highest: for thou shalt go before the Face of the Lord to prepare his ways ;

To give knowledge of salvation unto his people : for the remission of
their

դեան նորայ. 'ի թողութի մեղաց նոցա :
 Ասան գթոյ ողորմութեան Աստուծոյ
 մերոյ. որովք այց արար մեզ արեգակն 'ի
 բարձանց :

Ծագեւելոյս, 'ի վերայ այնոյիք՝ ոյք
 նոտելին 'ի խաւարի և 'ի ստոռերս մա
 հաւ. ուղղել զոտս մեր 'ի ճանապարհս
 խաղաղութի :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբ
 բոյ : Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յա
 շիտենից, Ամէն :

Աւետ Տերո-նային

այր մեր որ յերկինս ես. սք եղիցին
 անուն քո եկեսցէ, արքայութի քո
 եղիցին կամք քո որպէս յերկինս և յեր
 կրի : Չհայ մեր հանապազորդ՝ տաւր
 մեզ այսօր : Եւ թող մեզ զպարտիս մեր,
 որպէս և մեք թողումք մերոյ պարտա
 պանայ : Եւ մի տանիր զմեզ 'ի փորձու
 թիւն. այլ փրկեա զմեզ 'ի չարէ : Չի

their sins,

Through the tender mercy of our God: whereby the Day-spring from on high hath visited us ;

To give Light to them that sit in darkness, and in the shadow of death: and to guide our Feet into the way of peace.

Glory be to the Father, and to the Son, and to the Holy Ghost; now and always for ever and ever *Amen*.

Lords Prayer.

OUR Father which art in heaven Hallowed, be thy Name ; Thy kingdom come ; Thy will be done in earth, as it is in heaven: Give us this day our daily bread ; And forgive us our trespasses, as we forgive them that trespass against us ; And lead us not into temptation, But deliver us from evil ; For thine is the king

քո է արքայութիւն և զօրութիւն. և վառ ք
յաւիտեանս Ամէն:

Մարգարէի մատուցած Սուրբ Կոյնի Մատիաօ

Ողջոյն քեզ Մարիամ լի շնորհօք, ու-
րախ լի բերկրեալ Տէր ընդ քեզ. Օր
հնեալ ես դու 'ի կանայս' և օրհնեալ
է պրտուղ որովայնի քո Յիսուս. սրբա-
հի Մարիամ մայր աստուծոյ՝ բարեխո-
սեա վառն մեր մեղաւորացոյս, այժմ և
'ի ժամ մահու մերոյ. Ամէն:

Շնորհք Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի. և սէրն Աստուծոյ. և հա-
ղորդութիւն Հոգւոյն որբոյ ընդ ձեզ
ամենեւին: Ամէն:

kingdom, and the power, and the glory, for ever and ever. *Amen.*

PRAYER

To Holy Virgin Mary.

Hail unto you Mary, full of grace, Joyfully be glad; the Lord, is with thee, blessed art thou, amongst Women, and blessed is the Fruit, of thy womb; Jesus, Holy Mary, mother of God, Intercede for us, Sinners: now and at the hour of our Death. *Amen.*

THE grace of our Lord, Jesus Christ, and the love of God, and the fellowship of the Holy Ghost, be with us all evermore. *Amen.*

Here endeth the Morning Prayers.

THE

Աղբի Մանուկի Թագաւորի

Տամենակալ Աստուծոյ. աբ-
րահամոյ՝ իսահակայ՝ յակո-
բայ՝ և զաւակի նոցա արդա-
բոյ. ամենակալ տէր՝ Թոյլ զմեզս իմ:

Որ արարեր զերկինս և զերկիր՝ և զամ
զարդ նոցա. ամենակալ տէր Թոյլ զմեզս
իմ:

Որ կապեցեր զծով բանիւ Տրամանի քո.
փակեցեր զխորս. կնքեցեր ասանոր և
փառաւորեալ անւամբ քով. ամենակալ
տէր՝ Թոյլ զմեզս իմ:

Որ ամենայն ինչ՝ սարսի և դողայ յերեւ-
ոաց ասի զօրութի քո. ամենակալ տէր՝
Թոյլ զմեզս իմ:

Անբաւ է մեծ վայելչութիւն փառաց
սրբութի քո. և ստատիկ է բարկութի
ապառնալեաց քոյ՝ ի վերայ մեղաւորաց.

ամուսնի

*The Prayer of Manasses king of Juda.**To be said in Lent.*

O LORD, almighty God, of Abraham, Isaac, and Jacob, and of their righteous seed ; Almighty Lord, forgive my Sins.

Who hast made Heaven and earth, with all the ornament thereof ; Almighty Lord, forgive my Sins.

Who hast bound the Sea ; by the word of thy commandment, who hast shut up the deep, and sealed it by thy terrible and Glorious name ; Almighty Lord, forgive my Sins.

Whom all things Fear, and tremble before the face of thy awful power ; Almighty Lord, forgive my Sins.

Illustrious is the great enjoyment, of the Glory of thy holiness, and thine wrathful anger is dreadfully towards Sinners, but, thy merciful promise is

անչափի և անքնին են ողորմութիւնք աւետեց
քոյ. ամենակալ տէր՝ Թող զմեզս իմ։
Ձի դու տէր բարձրեալ՝ գթած երկայ-
նամիտ բազում ողորմ. և զզջանաս ի վր
չարեաց մարդկան ամենակալ տէր՝ Թող
զմեզս իմ։

Դու նա՞՛ն՝ ո՛չ եղեր զաղաշխարութիւն
վասն արդարոյն աբրահամու իսահակայ
և յակոբայ՝ որք ո՛չ մեղան քեզ. ամե-
նակալ տէր՝ Թող զմեզս իմ։

Այլ եղեր աղաշխարութիւն վասն իմ
մեղանորիս. զի մեղայ աւելի քան զաւազ
ծովու. և բազմացան անօրէնութիւնք
իմ. ամենակալ տէր Թող զմեզս իմ։

Չեմ արժանի չայիլ և տեսանել ըզ
բարձրութիւնս երկնից ՚ի բազմութենէ
անօրէնութեան իմոյ. ամենակալ տէր
Թող զմեզս իմ։

Լորացեալ եմ ես ՚ի բռնութիւն կապանաց
երկաթից՝ և ո՛չ գոյ իձն հանդիստ. ամե-
նակալ տէր

immeasurable and unsearchable ; Almighty Lord, forgive my Sins .

For thou art the most high Lord of great compassion, long-suffering, very merciful, and repentest of the evils of men; Almighty Lord, forgive my Sins.

Thou, O God, hast not appointed, repentance to the Just as to the Abraham, and Isaac, and Jacob, which have not Sinned against thee ; Almighty Lord forgive my Sins.

But thou hast appointed repentance unto me, that am a Sinner, for I have Sinned above the number of the sands, of the sea; & my transgressions are multiplied; Almighty lord forgive my Sins.

I am not worthy to behold, and see the height of Heaven, for the multitude of mine iniquities ; Almighty Lord, forgive my Sins .

I am bowed down, and constrained by Iron bands, and neither have any tran

Նախալ տէր թող զմեզս իմ։
 Բարկացուցի զսրտմտութի՝ և զչար ա-
 ռաջի քո արարի. կանգնեցի պատկեր՝ և
 բազմացուցի զյատումն անձին՝ իմոյ. ա-
 մենախալ տէր թող զմեզս իմ։

Եւ արդ տէր՝ խոնարհեցուցանեմ ըզ-
 ծունրս սրտի իմոյ՝ և հայցեմ ի քաղցրութե-
 նէ քումմէ. ամենախալ տէր թող
 զմեզս իմ։

Մեղայ տէր. մեղայ. և զանօրէնութիւնս
 իմես ինձէն գիտեմ. ամենախալ տէր
 թող զմեզս իմ։

Աղաչեմ և խրնդրեմ ի քէն թող ինձ
 տէր՝ թող ինձ. և մի կորուսաներ զիս
 ըստ անօրէնութե իմոյ. ամենախալ տէր
 թող զմեզս իմ։

Մի յաւիտեան բարկանար ինձ. և մի յի-
 շեր զչարիսն իմ. և մի պարտաւորեր զիս
 ընդ իջեալսն ի ներքոյ երկրի. ամենա-
 խալ տէր թող զմեզս իմ։

Չի դու ւժ՝ ւժ՝ ապաշխարողոյ ես և
 յիս

tranquillity; Almighty Lord, forgive my Sins.

I have provoked thy wrath, & done evil before thee, and set up an Image and have multiplied offences upon my body; Almighty Lord, forgive my sins.

Now, therefore O Lord, I bow the knee of mine heart, and beseech thee, of Grace; Almighty Lord, forgive my Sins.

I have sinned O Lord, I have sinned and I acknowledge mine iniquities; almighty Lord, forgive my Sins.

I beseech and pray thee, forgive me O Lord, forgive me, and destroy me not, with mine iniquities; Almighty Lord, forgive my Sins.

Be not angry with me, for ever, nor remember mine iniquities, neither condemn me into the lower parts of the Earth; Almighty lord, forgive my sins.

For thou art the God even the God
of

յիս ցոյց զբարերարութիւնդ քո որ ան
արժանեմ. ամենակալ տէր՝ թող զմեղս
իմ :

Կեցուսցես զիս ըստ բազում ողորմո՞ւն
քում. և ես օրհնեցից զքեզ զամաւու
րլս կենաց իմոյ. ամենակալ տէր թող
զմեղս իմ :

Զքեզ տէր՝ օրհնեն ամ զուարթունք
երկնից. և քո են փառք յաւիտեանս
Ամէն :

Փառք հօր և Որդւոյն և Հոգւոյն սբջ
Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի-
տենից, Ամէն :

Աղաչեմ և խնդրեմ 'ի քէն տէր՝ թող
ինձ զմեղս իմ :

Բազում ողորմ տէր՝ ողորմեա ինձ :

Աստուած՝ քաւեա զիս զմեղաւորս 'ի
մեղաց և կեցո՞ւ :

Աստուած. գթա յիս 'ի մեղույեալ ծա-
ռայս. և ողորմեա ինձ բաղձամեղիս :

Ամէն

of them that repent & in me thou wilt shew all thy goodness who am unworthy; almighty Lord forgive my sins.

For thou wilt save me according to thy great mercy, and I will praise thee, for ever all the days of my life; Almighty Lord, forgive my sins.

All the powers of the Heaven, do praise thee, O Lord; and thine is the Glory, for ever. *Amen.*

Glory be to the Father, and to the Son, and to the Holy Ghost; now and always for ever and ever Amen.

I BESEECH, and pray thee, O Lord forgive my sins.

Abundantly merciful Lord; have mercy on me.

Sanctify me from my sins O God, and redeem me.

Have compassion on me, O God, and have mercy on thy Sinful servant, who am an abundant sinner.

Ever

Ամենօրհնեալ սրբուհի և միշտ կոյս
Աճածին մարիամ. բարեխօսեալ առ տէր
վասն մեր:

Ամենայն սբք նյ բարեխօսեցէք առ
Տայր ՚ի յերկինս վասն մեր մեղաւորացս
Քրիստոս. որդի նյ անոխակալ ընկալ
ղաղաչանս մեր. զի ՚ի քեզ են ապաւինեալ
անձինք մեր:

Յաղթող զօրութբ՝ սբ և կենդանարար
և սլատունական խաչի քո տէր՝ սլահալա
նեա զմեզ:

Առաքեալ տէր զհրեշտակ խաղաղութե
քո՝ որ եկեալ սլահեացէ զմեզ անխը
ռովս ՚իտունէ և ՚ի գիշերի:

Եւ մարդասիրութբ քով յիշեալ ըզ
մեզ տէր յիշեալ զմեզ. յորժամ պատ
արքայութբ քով և ողորմեա մեզ:

Ever blessed Holy, and ever Virgin Mary, mother of God intercede to the Lord, for us.

All saints of God, intercede to the Father, in heaven for us sinners.

Christ thou, unmalevolent Son of God, accept our exhortations, for our persons, are under thy protection.

Protect us O Lord, by thy Holy victorious powerful and vivifick illustrious Cross.

Send us O lord, thy angel of peace, to preserve us, Day and night undisturbed.

And remember us O Lord, remember by your Philanthropy; at the time of thy coming with thy kingdom; and have mercy on us.

ԱՂՕԹՔ ՀՈԳԵՒՈՐ

Ըստ արարողութեանման պատարագին ։

Յորժամ Քահանայն շգեապաւորեալ էլմի
 ՚ի Տանարն Տապո շաշօնա շայո ։

ուտովանիմ և հաւատամ ամե
 նակատար, ինքնակատար և նա
 խակատար, զհամագոյ և զպաշտելի,
 երկրպագելի և գերագոյ զամենատուրբ
 զերրորդութիւնն զՀայր և զՈրդի և
 զսուրբ Հոգին ։ Հայր անձին և անսկիզ
 բըն՝ ծնող Որդւոյ և յառաջ ուռաքող
 Հոգւոյն սբյ ։ Իսկ որդին ծնեալ ՚ի
 հօրէ նախ քան զյաւիտեանս անմարմը
 նաբար և անժամանակացս ։ Եւ Հոգին
 սուրբ բղխեալ ՚ի հօրէ անհատաբար
 և անսպառապէս, համագոյակից հօր և
 փառակից որդւոյ ։ միութն բաժանեալ
 յերկս յանձինս, և երրորդութն միացել
 ՚ի մի բնութիւն և ՚ի մի անձութի ։

THE PRAYERS TO BE SAID AT THE TIME OF MASS.

When the Priest proceeds to the Alter with his robes on; say the following Prayer.

I CONFESS and believe, the all-perfect, and the self-perfect, and the per-perfect, the Co-essential the adorable and the venerable Supreme being the most Holy Trinity ; The Father and the Son, and the Holy Ghost . the Father unbegotten, and without beginning, the begetter of the Son, and the sender forth of the Holy Ghost. but the Son, begotten by the Father ; before the worlds without incarnation, and without time. and the Holy Ghost preceding indivisibly from the Father , and perpetually Co-essential , of the Father ; and Co-equal Glory with the Son . unitedly divided into three
persons

Եւարդ՝ աղաչեմք զքեզ Տայր Երկնա
 շոր. միջնորդուք միածնի որդւոյքո, և
 գթութիւն Տոգւոյդ սբյ: Տո՛ւր մեզ տէր
 Տոգի զգաստութիւն, Տոգի խորհրդոյ,
 Տոգի հեղուք, Տոգի զօրութիւն, Տոգի
 իմաստութիւն, Տոգի գիտութիւն, Տոգի
 երկիւղի և անպաշտութիւն. և լից ամ
 բարեգործութիւն. որպէս զի զկամս քո
 արարեալ յայսմ աշխարհի, եղիցուք ար
 Ժանի ողորմութիւն քում՝ի հանդիման
 լուսն շնորհօքն Բի. ընդ որոյ քեզ և
 Տոգւոյդ սբյ վայելէ փառք պատիւ և
 երկրպագութիւն յաւիտեանս յաւիտեանոյ
 ամէն:

persons , and by Trinity, united into one Nature, and of one Godhead.

Behold, we beseech thee O heavenly father , through the intercession of thy only begotten Son, and by the tenderness of thy Holy Ghost. give us O Lord the soul of soberness, the soul of understanding, the soul of meekness, the soul of virtue, the soul of fear, and the soul of worshiping God, and fill us with every good deed, that we may do thy will in this world, and that we may deserve thy mercy in the next world; through the grace of Jesus Christ with whom to thee , and to thy Holy Spirit, becometh Glory, Honor, and Adoration; for ever, and ever ; *Amen* .

Յորժամ ասիանէն շահաւոր շարահանն՝ Տարա
շարունակ Է

Բաւ թափեալ անուն՝ միաժին Որդի
աստուծոյ՝ Աստուծո՛ւ ճշմարիտ, որ
յանձառական փառաց խոնարհեցար՝ ի
հայրական ծոցոյ, և առե՛ր զմարմին ի
սուրբ և յանշաղախ կուսէն մարիամայ,
եղէր մարդ ճշմարտասպէս՝ անփոփոխե-
լիդ ի յեութե՛, անցանելով ընմ կիրս
մարդկային՝ բաց ի մեղաց, ի յերկրի
երևեցար և ընդ մարդկան շրջեցար, և
կատարեցեր զամ ըստ օրինայն, լրումն
լինելով մարգարէից և օրինաց. զանիմա
նալի և զանհասանելի անուշահոտու-
թիւն Աստուծո՛ւ թեանդ բուրեցեր
յաշխարհի՝ հաղորդելով զամենեւեան
երկնաւոր և առատաբաշխ պարգևիդ,
ի յոր կցորդին զմայլեալ անմահայան
տիեզերք ։

When the Hymn begins and the book of Prophets is read say the following Prayer.

THE anointed name, of the only begotten Son of God, O thou true God, who from thy inexpressible Glory descended from the bosom, of thy Father; and was incarnated from the Holy, and pure Virgin Mary, thou wast a perfect man without altering thy divine Essence, thou wentest through the passions of Mankind, excepting that of the Sin, thou didst appear on the earth and walked about with men; perfected every thing, according to the Laws, and fulfilled the Prophets and the laws, the unimaginable and unaccessible fragrance of thy divinity, was Scented to the world, and thy profuse heavenly Gift was communicated to every one and in the Communion, of
which

Եւ արդ՝ դու նոյն ինքն բարեւար և
բազումողորմ, բայց զքիմս մտաց իմոց
հոտոտիլ ՚ի հոտոյ անուշից մարմնոյ
աստուճածութեան քո, և ընկալ զաղօթս
մեզ իբրև զխունկ անոյշ և որպէս զպա
տարագն աբելի նոյի և աբրահամու, և
իբրև զբանաւոր պատարագս սբօց քոյ
և սիրողաց անուճան քո՝ որք ՚ի սկզբանէ
հաճոյ եղեն քեզ, որոց մասին և մեզ լի
ցի ժառանգութիւն շնորհօք միածնիդ,
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից
ամէն :

which the whole universe was marvel-
lously rendered immortal.

Lo, thou by thy same benevolence,
and great mercy ; open the palate of
our Senses ; that we may smell the
sweet Fragrance, of thy Godly body,
and receive our prayers, as the sweet
Frankincense, and like the offering of
Abel, of Noah and of Abraham ; and as
the rational offerings of thy Saints, and
those that love thy Name ; Them that,
from the Beginning made themselves,
pleasant to thee, for whose sakes, give
us also inheritance, through thy Grace
thou only begotten son of God , now
always for ever and ever ; *Amen.*

Զոյ՜ Ընդ ՍտաւԷ Աստուածի՜ն Տապա

ՀԱՂՈՒՆ ՀԱՅՈՒՑ

ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒՆԱԾ անմահ և հզօր՝
որ սրբաբանեալ պաշտիս'ի հրե-
շէն և յանմարմին զո՛ւարթնոցն, անլը-
ռելի և անդադար օրհնաբանութեւ.
զոր և սերովբէքն սոսկալի և ասեղագոչ
ձայնիւ՝ երգեն զերգս երեք սրբեան՝
բարեբանելով զանմահ տէրութիդ:
Եւ քերովբէքն գովասանական ձայնիւ՝
փառաւորեն զանբաւազօր Աստուած-
ութիւնդ՝ և ամենայն զօրութիւնքն վեր-
նական գոհաբանեն երկրպագութեամբ
փառաւորելով զամենազօր Թադաւո-
րութիւնդ:

Ընդ որս և մեք բանաւոր հօտ քո, և
ստեղծուածք անարատ ձեռաց քոյ՝ Ժո-
ղովեալ 'ի գաւիթ սուրբ եկեղեցւոյ քո
կալով առաջի անձնկալ սուրբ սեղա-
նոյս՝ տկար անձամբ և մեղաւոր շըր-
թամբք

When the Testament is carried round the Altar say the following prayer.

HOLY Immortal, and powerful God, who art worshiped by the Celestials, and incorporeals, the Vigilants with Blessings of Holy words, without Ceasing & without Silencing, And as the Seraphims, with awful and solemn voice Sing the song, of the three Holies, and the Praise of thy Immortal Dominion.

And the Cherubims, with the voice of celebration, Glorify thy all-powerful divinity & all the Superiour powers with Thanks giving, & with adoration Glorifying thy Almighty kingdom.

According to them, we thy rational Flock, and the Creatures of thy pure Hands, have gathered together in the body of thy Holy Church, standing before thy Godly Receptory and Holy
Altar,

Թամբբ երգեմք զերգս երեքսրբեան
սրբասացութիւն, և աղաչեմք զառաւար
բաշխ գթութիւն:

Ընկալ զպտուղ շրթանց և զբանաւոր
Պատարագս սրտից մերոց ի հաճոյս
քեզ ըստ վերնոյն արժանաւորութեան,
և թող մեզ զամենայն յանցանս մեր, ըզ
կամայ և զակամայ, զգիտութեան և
զանգիտութեան, զմտաց և զխորհր
դոց, զբանից, և զգործոց, զհագւոց
և զմարմնոց, և զամ մասանց անդամոց,
որպէս զի լիցի մեզ կարողութիւն ար
ժանապէս օրհնել զքեզ և գովել զա
նուն քո սուրբ:

Տո՛ւր մեզ Տէր մաքրութի մտաց, զղջու
մըն սրտից, ճշմարտութիւն շրթանց,
զարտաւուս աչաց, ամբլծութիւն հո
գւոց, և սրբութի մարմնոց:

Լսո՛ւ զմեզ ամ առաքինութիւն, սլայծառ
հաւատով, աներկբայ յուսով և մաքուր
սիրով: Եւ զարդարեա զմեզ խոհեմու
թեամբ:

Altar , With weak bodies, and sinful lips, Sing the Song, of the three Holies with holy words, and beseech thy, profuse Gift of pity .

Receive the Fruits, of our lips, & the rational offerings of our hearts, according to thy pleasure & as worthy as the Celestials, forgive us, all our Sins, done wilfully, or against our Will, knowingly or unknowingly , by thoughts, Counsel, Words or deeds ; Spiritually, or bodily ; and by every part, of our Limbs; so that we may have the power deservedly to bless thee, and to praise, thy holy name .

Give us, O Lord; purity of mind, repentance in Heart, truth to our Lips, tears in our Eyes , unsulliedness of Souls, and holiness of Body.

Fill us, with every Virtue ; with splendid belief, undoubtful Hopes , and with pure Love ; adorn us with
hu

Թեամբ՝ ողջախոհութեամբ, արիութեմ
և արդարութեամբ ։

Զօրայո՛ւ զմեզ յաղթող լինիլ ընդ դէմ
հնարից բանասարկուն և զամենայն նեղու
մութաս չարին շիջուցանել, արդարութեմ
և անարարութեմ կալ մնալ յճի ըստ
հաճոյից և ըստ կամայքոյ, և յետ աստի
կենացս զանձառ բարիսն վայելել տե
րամբ մերով. որում փառք և զօրութիւն
յաւիտեանս Ամէն, ։

Առաքաւս Ի զայլ տանիչքս Եւսեբէ և
տաւրէ Աւետարանի և Հաւատարմի աստուծո
ղոյ Ընդ երգողին ։

ՀԱՆԳԱՆԱԿ ՆԻԿԻԱԿԱՆ

 աւատարմք ի մի ան Հայրն ամենա
կալ. յարարիչն երկնի և երկրի.
երևելաց և աներևութից եւ ի մի տր
յիսուս քրիստոս ։ Որդին ան. ծնեալ
յայ հօրէ միածին. սցսինքն յեութեմ

հօր ։

humility, abstinence, fortitude, and Righteousness .

Strengthen us, to be victorious against the machinations of the sower of discord & to extinguish the fiery darts of the Evil; that we may live, with righteousness and piety, in this world according to thy will and pleasure: and after this life to enjoy the inexpressible good; through our Lord, to whom be Glory and power for ever; *Amen.*

Here you must attend to the reading of the Holy Gospel; Immediately after which the Creed begins which you must repeat.

THE NICENE CREED.

WE believe in one God, the Father Almighty, maker of heaven and Earth; of visible and invisibles. And in one Lord, Jesus Christ, the Son of God, begotten of god and only born
of

Հօր: Աստուած յայ. լոյս ի լուսոյ. ամ
 ճշմարիտ յայ ճշմարտէ: Ծնունդ և
 ոչ արարած: Նոյն ինքն ի բնութիւն Հօր.
 որով ամ ինչ եղև յերկինս և ի վերայ
 երկրի. երևելիք և աներևոյթք:

Որ յաղագս մեր մարդկան և վասն մերոյ
 փրկուե՛ ի ջեալ ի յերկնից մարմնացաւ
 մարդացաւ ծնաւ կատարելապէս ի մարի
 ամայ սբյ կուսէն Հոգւովն սբվ: Որով
 էառ զմարմին զՀոգի և զմիտ և զամե
 նայն որ ինչ է ի մարդ. ճշմարտապէս և
 ոչ կարծեօք:

Չարչարեալ, խաչեալ. Թաղեալ. յեր-
 րորդ աւուր յարուցեալ. ելեալ ի յեր-
 կինս նովին մարմնով՝ նառաւ լաջմէ Հօր
 Գալոյ է նովին մարմնովն և փառօք
 Հօր ի գատել զկենդանիս և զմեռեալս.
 որոյ Թագաւորութենն ոչ գոյ վախճան:
 Հաւատամք և ի սբ Հոգին. յանեղն և
 ի կատարեալն: Որ խօսեցաւ յօրէնս և
 ի մարգարէս և յաւետարանս: Որ էջն
 ի յորդանան. քարոզեաց զառաքեալն.
 և

of the Father, that is to say; by the Essence of the Father. God of God, light of light, true God of true God; begotten, and not made: The same self consubstantial with the Father, by whom all things were created; in heaven and upon earth: the visibles and invisibles.

Who for us men, and for our salvation, descended from heaven, and took flesh and became a perfect man, born from the Holy Virgin Mary, by the Holy Ghost. Whereby, he received Body, Soul, and Mind; and whatever is mental, truly and not by imagination,

Was tortured, crucified, and buried, & rose again the third day, ascended into Heaven; with the same Body, and sitteth on the right hand of the father. And shall come again with glory of the Father to Judge, the living and the dead of whose kingdom there shall be no end,

և բնակեցան ի սուրբսն :

Հաճատամբ և ի մի միայն ընդ հանրական
և յառաքելական եկեղեցի : ի մի մը-
կրտութիւն. յապաշխարութիւն. ի քա-
ւութիւն և ի թողութիւն մեղաց : ի
յարութիւն մեռելոյ. ի դատաստանն
յաւիտենից. հոգոյ և մարմնոյ : Յար-
քայութիւնն երկնից և ի կեանսն յաւի-
տենականս :

Իսկ որք ասեն՝ եր երբեմն յորժամ ոչ
եր Որդի. կամ եր երբեմն յորժամ ոչ
եր Սուրբ Հոգի : կամ թէ՛ յոչեից
եղեն կամ յայլմէ ետ թենէ ասեն լինիլ
զորդին աստուծոյ և կամ զսուրբ հոգին :
և թէ՛ փոփոխելիք են կամ ալլալելիք՝
զայնպիսիսն նշովն կաթողիկէ և առա-
քելական եկեղեցի :

We believe also the Holy Ghost, increased and perfect ; who spake to the Prophets, the Laws, and the Gospel : descended at the River Jordan, preached to the Apostles, and dwelt in the Saints.

We believe the one universal , and apostolic Church, one Baptizm, penitence, salvation, and remission of Sins, resurrection of the dead, everlasting judgment of Souls, & bodies, the kingdom of Heaven, and the life eternal.

As for those, who say there was a time when there was not the Son, or that there was a time when there was not the Holy Ghost, or that they were not from the Supreme being ; or that the Son of God and the Holy Ghost they say was from another being, or that they are changeable and alterable ; all those who say so, are anathematized by the Catholic, and apostolick Church.

Ի սբէոյ Գրեգորի Լուսաւորչէն Տէրէ աստու
ցեալէ

Իսկ մեք փառաւորեացուք որ յառաջ
քան զյաւիտեանս. երկիրապառանելով
սրբոյ Երրորդութեանն և միոյ Աս-
տուածութեանն Հօր և Որդւոյ և
Հոգւոյն սրբոյ: Այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից, Ամէն:

Զիսի հաւատարմութիւն յորժամ ոչսի Սրբառայտութիւն
Տապառ շաղճեա շայտ:

Տմեր Յիսուս, Բրիստոս,
որդի Աստուծոյ, և բան
Հօր, որ ըստ անձառ բա-
րերարութեան քո, ոչ կամեցար անտես
առնել զարարածս ձեռաց քոյ, այլ
մարդասիրապէս գթացար յազգս մարդ-
կան խոնարհեցար ի հայրական ծոցոյ
էնդ

*The following is added by St. Gregory;
our Illuminator.*

LET us Glorify him, who existed before the worlds by adoring the Holy Trinity and one Godhead the Father, the Son, and the Holy Ghost; now, always for ever and ever; *Amen.*

*After the Creed when the Hymn begins;
say the following Prayer.*

OUR Lord, Jesus Christ; Son of God and the word of the Father, by thy inexpressible, benevolence; did not wish to turn thine Eyes; from them that were created by thy hands: but with Humanly love, took pity on mankind and descended from the paternal bosom, thou God and Supreme being, incarnated from the Holy Virgin Mary, by the Will of the Father,
and

էնդ Աստուած, առեր զմարմին 'ի
 սուրբ կուսէն մարիամայ, կամաւ Հօր
 և հաճութեամբ սուրբ Հոգւոյն զա-
 մենայն զմարդկայինս յանձն առեր կը-
 րել բայ 'իմեղայ. և զաստուածային
 մարմինդ քո ետուր փրկանս փոխանակ
 քաղմայ, լստ կանխապայութեան ան-
 շուշտ հրամանի քո խաչի և մահու
 համբերելով:

Հովիւդ քաջ զանձն քո եղեր 'ի վերոյ
 բանաւոր հօտի քո, ժողովել զցրու-
 եալսն 'ի փարախ կաթուղիկէ, սուրբ
 եկեղեցի քո, լինիլ մի հօտ և մի հո-
 վիւ:

Ասան որոյ մեք ժողովուրդք և խաչն
 արօտի քո՝ երկրամած դիմօք խանար-
 հեալ և 'ի ծունկս անկեալ աղաչեմք
 զանբաւ մարդասիրութիւն քո, մի թողուր
 զմեզ 'ի ձեռայ քոյ, և մի անտես առ-
 ներ զանբիծ արեամբ քո փրկեալ հօտս.
 մի տար զմեզ 'ի փորձ թշուառոյն և
 հակառակորդին մերոյ. սրբեալ զմեզ
 'ի

and by the approbation, of the Holy Ghost, thou undertookst to bear every thing, appertaining to man, excepting that of Sin, In lieu of Severals, gavest thy Divine body, for there redemption and according to thy previous irreversible order; Thou wast Crucified and suffered Death.

Thou powerful Shepherd, who laid down thy life for thy rational flock together the Scattered ones, into the skirts of thy Holy Catholick Church, to be one Flock and one Shepherd.

Therefore we the congregation & the Sheep of thy pasture; bend ourselves, with our Faces, towards the ground & kneeling down pray to thee, who have eminent love for mankind, not to forsake us, from thy Hands; nor to turn thine eyes from the flock, which thou hast saved, with thy unspotted Blood; Do not give us up to
the

Ի մեղաց և մաքրեալ զմեզ յամենայն տ-
 ֆորէնութեանց մերոց. լուա՛ զսիրտս
 մեր՝ ի խղճէ չարեաց և փրկեա՛ զմեզ ա-
 նիրաւութեանց . Լոյս տուր տէր աչաց
 մերոց . զի մի երբէք ննջեսցուք ի
 մահ, և մի լիցի տեղի պարծանաց թշնա-
 մւոյն, այլ խորտակեալ ջաղխեսցի գը-
 լուխ նորին՝ զօրութեամբ ամենայաղթ
 Խաչի քո, և տկարասցին զօրութիւնք
 մեքենայից նորայ :

Եւ տուր մեզ անարգել և անբռնադատ
 վճարել զկեանս մեր ամ արդարութե
 հետեւելով լուսոյ շաւղաց և երկնաչու-
 ճանապարհին, ի վայրի դալարուոջ բնա-
 կեցո՛ զմեզ և առ ջուրս հանգստեն սնո՛ .
 զի տեսցէ թշնամին և ամաչեսցէ զի քոյ
 եմք ստեղծեալք և քոյ եմք փրկեալք,
 դու ես օգնական և փրկիչ մեր, զի բաց
 ՚ի քէն զայլ ոք ոչ գիտեմք և զանուն քո
 տէր կարդամք զօրհանապազ . մի թո
 դուր զժառանգութիւն քո ի ձեռաց
 քոյ

the temptation of our enemy, and adversary. purify us from all ungodliness. wash our hearts from approving evils, and save us from doing injustice. Give light to our eyes O Lord, that we may not sleep unto death, that our enemy may not boast thereby; but let his head be crushed, by virtue of thy omnivictorious Cross, and let the strength of his machinations be weakened.

And let us have the means of despising the world, and leading our lives chearfully, & with righteousness to pursue the paths of light leading the way to heaven, and let us dwell, upon the green pastures, and nurse us near still water. that the enemy seeing, may be ashamed, as we are created and saved by thee; and thou art our helper & favourer, because, we know no other but thee; & we sing Lord thy name daily. do not renounce thy inheritance, let thy

քոյ, այլ ամենազօր աջ քո՝ լիցի հովանի
 և պահապան ՚ի վերայ սրաշտօնէից քոյ,
 բարեխօսութբ սուրբ աստուածածնին
 և ամենայն սբս քոյ երկնաւորաց և եր-
 ւրաւորաց, և քեզ փառք յաւիտեանս
 ամէն:

ԸՆԴ Ոչնորի հարոյ շուշօնոյ շայո:

Միջնորդ աստուծոյ և մարդկան՝
 հերձեր Յիսուս Քրիստոս,
 որ ամենաբարի և խաղաղարար միջնորդու-
 թեամբ քո հաշտեցուցեր զհայր ընդ
 արարածս, և արարեր խաղաղութիւն եր-
 կնաւորաց և երկրաւորաց, հեռաւորաց
 և մերձաւորաց, և զնոյն խաղաղութիւն
 շնորհեցեր եկեղեցւոյ քո ասելով, զխա-
 ղաղութիւն թողում ձեզ, զխաղաղու-
 թիւն զիմ տամ ձեզ:

Եւ այժմ զտէր աղաչեմք զքեզ զերկնա-
 ւոր և զհաշտարար խաղաղութի քո պար
 գետա

thy omnipotent arm be the shadow & protection over thy worshippers, by the intercession of the Holy mother of God; and of all the Saints that are in heaven and in earth, And to thee be Glory, for ever *Amen.*

*When the song of Salutation begins;
say the following Prayer.*

O LORD Jesus Christ, the mediator, between God and mankind, who out of thy all goodness as peacemaker and mediator; Reconciled the father, to the creatures, & made peace to the celestials, & terrestrials, to those who are at a distance, and those who are near. And the same peace thou didst bestow on thy Assembly, by saying, peace I leave with you, my peace I give unto you.

Behold O Lord we beseech thee to vouchsafe us thy heavenly and reconciling

գլխեա մեզ, զի խաղաղութիւն և հանդարտութիւն վարեացուք զկեանս մեր, առանց մեղաց և առանց գայթակղութեան. և ոչ սրտիւն սիրել զմիմեանս որպէս դու զմեզ սիրեցեր, և դնել զանձն ի վերայ ընկերին որպէս դու եդեր, և լինիլ առ միմեանս գթածք՝ քաղցունք և բարերարք, որպէս դու արարեր, հնազանդութեամբ և խոնարհութեամբ ծառայել միմեանց որպէս դու խոնարհեցար ի ծունկս քոյոց աշակերտացն որով մարթապոլք լինիլ պատշաճապէս անդամք և մարմին գլխիս խոյդ մերոյ: Եւ դու հէր ասացեր, թէ ուր երկու և երեք ժողովեալ են յանուն իմանդ եմեա իմէջ նոցա:

Ասանորոյ և մեք ժողովեալ յանուն քո ի գաւիթ սուրբ կաթուղիկէ առաքելական եկեղեցւոյ և աստուածային և սուրբ ողջունիւն եղեալ մի անձըն և մի սիրտ, ըստ սրբոց առաքելոցն:

Լուր աղաչանաց մերոյ մարդասէր տէր և

ciling peace, that we may lead our lives with peace, and quietness, without Sin, and without trouble. And that we may love each other, with Holy hearts as thou didst love us, and to lay down our lives for our fellowcreatures in the manner thou didst for us, & that we may be kind, and good, to each other as thou wast. Also obediently and humbly to serve each other, as thou didst humble thyself by kneeling before thy Disciples, that we may by that means become deserving limbs and body of thine, who art our head. & thou O lord, said where two or three are gathered in my name, I am amongst them.

Therefore, we are gathered in thy name, in the Body of the Holy Catholic and Apostolick Church, and by this divine and pure salutation, are become one person and one heart, as the Holy Apostles.

Hear

և բնակեալիս իսիրտ և յոգի Ժողովեցոյս
 յանուն քո : Սրբեալ մաքրեա և յար-
 դարեա զմեզ լինիլ տաճար և բնակա-
 րան ամենազօր շնորհաց քոյ . հեռացի
 ՚ի մէնջ զամենայն խորամանկութիւն
 և զնենգութիւն թշնամոյն զի սուրբ
 սրտի՛ն և մաքուր , մտօք երկիւղի՛ն և
 արդարութեամբ զօրհանապազ փառա-
 շորեսցուք զամենազօր անուն քո , այժմ
 և միշտ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն :

Յորժամ ՂԱՊԵՐԷ ԽՈՐԵՆԻ ԵՐԳԵՆ ԳՆԱ ԴԱՂՈՒՆ

HHHH

Սուրբ Սուրբ Սուրբ տէր զօրու
 թեանց , լինեն երկինք և երկիր փա-
 ռօք քո , սերօքեքն աղաղակեն
 հրաշալի և հոգեղէն բարբառով առա-
 ջի փառաց աթոռոյ աստուածութեան
 քո , բանգի զարհուրեալ հիառքանջ և ՚ի
 հրաշալի փառաց քոյ ոչ ունելով կա-

Hearken unto our prayers, O Lord thou lover of mankind, and dwell in the Hearts, and Souls, of these assembled in thy name. Cleanse, purify, and make us just that we may become the Temple and habitation of thy all powerful grace. Remove from us all the crafts, and wickedness of the enemy, that we may daily, with Holy heart, and pure mind, fear and Righteousness Glorify thy all powerful name; now always, for ever and ever: *Amen.*

When the song HOLY HOLY, is sung; say the following Prayer.

HOLY, holy, holy Lord of virtues heaven and earth, are full of thy Glory, the Seraphims exclaiming with marvelous and spiritual words, before thy Glorious divine Throne. because, they admiring, thy marvelous & wonderful Glory, having no power deservedly

բողոքութիւն արժանապէս փառաւորել
 զանհասանելի մեծութիւն քո: Ասան
 որոյ անլըւելի և անդադար օրհնաբա
 նութեամբ փառաւորեն զմիասնական
 աստուածութիւնդ, զղաշտելի և զհա
 մագոյ Երրորդութիւնդ: Արդ՝ եթէ
 հրեղէնքն և իմանալիքն չեն բաւական
 քոյոյ անբաւութեան, մեք հողանիւ
 թեայքս և յերկիր կործանեալքս՝ զխորդ
 կարասցուք բովանդակել բանիւ զանբա
 ւելի գթութիւնդ առ արարածս, և մա
 նաւանդ առ ազգս մարդկան: Որ նախ
 ակզբանն արարչագործ ձեռամբդ ըս
 տեղծեր զնախնին մեր զադամ, պատու
 շեւով զնաքան զայլ արարածս՝ որ բա
 նիւ միայն արարան: և յետ պատուիրանա
 զանցութեան պտղոյն ճաշակման, ոչ ա
 լարեր անտես զանկեալ բնութիւնս, այլ
 ետուր զօրէնս, և առաքեցեր զմարգա
 րէս յայտնելով զօգուտն: Իսկ պատրեալ
 քն՝ ի պատրուկէն ոչ ծանեան զխորհուրդ
 բարեբար կամոց քոյ: Ապա հայրդ երկ
 նա

vedly to Glorify the inaccessible greatness, of thy admiring marvellous, and wonderful Glory; They therefore, without silence, and without ceasing, with words of blessings, Glorify thy united Godhead, and thy adorable Consensual Trinity.

Behold if the Angelicals, and Intelligibles, are not sufficient to praise thy immensity how can we of earthly matter, and perishing on Earth, praise by words, thy immensurable Pity, which thou hast, towards thy creatures, and particularly, towards human beings.

Thou who, in the beginning, with thy creative hands, created the first man Adam, and endowed him with honour, more then the rest of the Creatures which were created, by word only; and who after having transgressed thy commandments, by tasting the fruit, thou didst not turn thy eyes, from

նաւոր կամելով յայտ առնել զանձա-
ռական սէրդ, կամակցութեամբ հո-
գւոյդ սրբոյ, առաքեցեր զմիածին և զծո-
ցածին բանդ, որ եկեալ մարմնայաւ ՚ի
սուրբ կուսէն և նովին մարմնովն համ-
բերեաց չարչարանայ, խաչի և մահու,
և եղև քաւութիւն մեղաց մերոյ :

Այս մեք ընդ սերովքիցն երգեմք նմա
ասելով, սուրբ, սուրբ, սուրբ տէր զո-
րութեանց, լի են երկինք և երկիր փա-
ռօք քո, օրհնութիւն ՚ի բարձունս. օր
հնեալ է գալուստ քո յաշխարհս ՚ի
փրկութիւն մեզ Բրիստոս. աստուծայ
մեր.

Օրհնեալ է կենսաբեր տնօրէնութիւն
քո. օրհնեալ է փրկաւէտ չարչարանք
քո, որով զերծաք ՚ի չարչարանայ և յան-
չարչարութիւն վիճակեցաք :

tis frail beings ; but thou gavest Laws, sent Prophets, to make known, our benefit ; but those, who were deluded, by the enemy, did not understand, the Counsel of thy benevolent Will.

Yet thou heavenly Father, wished to make known thy inexpressible love, by the Co-will of thy Holy Ghost, sent thy only begotten son, the word of thy bosom to the world, who came, & was incarnated from the Holy Virgin, and with the same Body, patiently bore the Tortures, the crucifixion, & death and became salvation, for our sins.

Therefore, we join with the Seraphims, singing like them, and saying to him ; Holy, holy, holy, Lord of virtues, Heaven & earth are full of the Glory, of thy blessings, on high blessed is thy coming to the world, for our salvation, O Christ our God.

Blessed is thine oeconomy, which
bringeth

Օրհնեալ է կենդանաւար մահն քո, ու
 ըով փրկեցաք ՚ի դառն մահունէ, և
 յանմահութիւնն երկնից մերափոխեցաք
 որ յաւիտեական գոհաբանութեամբ մա-
 տուսցուք փառք և երկրորդագութի բա-
 ըերարիդ՝ փրկչիդ և նորոգողիդ, յաւի-
 տեանս յաւիտենից. ամէն :

Յորժամ Քահանայն աստուծոյն (Առէք կե-
 ընք այս է՝ մալմինն իմ,) հարս շաշու-
 շայն :

Օրհնեալ է պարգևատուն կենաց, և
 պարգևն անմահութեան քրիստոս.
 աստուծոյ մեր :

bringeth life, blessed are thy Redeeming Tortures, by which we, are free'd from Torture; and assigned us untormenting lots.

Blessed is thy vivific Death, by which we are saved, from bitter death; And transformed into Heavenly immortality, for which we continually offer our thanks giving, Glorification, and genuflexion, to our benevolent Saviour, and our Renewer, for ever and ever; *Amen.*

When the priest takes the bread and says, (Take, eat; this is my Body.) say the following prayer.

BLESSED is Christ, our God the bestower of the Gift of life, and the gift of immortality.

Եւ յորժամ Քահանայն տեսայէ՝ (Արքե'ի
ամանէ ամենեքեան) Տապոս շաղօլոս շայոս :

Օրհնեալ է շնորհն ձրի, և պարգևն
անծախելի, կենդանի և կենդանաբար
մարմինն և արիւնն քրիստոսի. աստու-
ծոյ. մերոյ :

Յորժամ հայր երկնաւորն տեսայէն՝ շայոս շաղօլոս
Տապոս :

այր երկնաւոր բարեբար և բազում
ողորմատուճած, տո՛ւող բարեաց
և պարգևիչ կենդանութե, ամենաբարի
բնութեամբդ՝ յաղթեալ եղեր՝ի մարդա-
սիրութենէ, մինչ զի զհամագոյակից և
զարարչակից՝ աթոռակից և հաճասարա-
կից բանդ՝ առաքեցեր յաշխարհ, առ-
ի մարմնանալ ի սուրբ կուսէն, և նովին
անսեղ և անպարտական մարմնովն՝ եղև
գին և փրկանք ամենայն աշխարհի. զի
էտուր

When the priest, takes the Chalice, and says, (Drink ye all of it;) say the following prayer.

BLESSED is the free Grace; and undiminishing Gift, quick and quickening body and blood of Christ our Lord.

When the Hymn to the heavenly Father is sung say the following prayer.

O HEAVENLY Father, benefactor and all Merciful God, thou giver of good, and bestower of existence, out of thy all good nature, was overpowered by the love of Mankind, so much that thy co-essential the co-efficient creator, the associate of thy Throne, and thy Co-equal word, thou sent to the world to be incarnated from the Holy Virgin, that by his unsinful and unindebted body, was made the price

ետուր զնա՝ի զենդան, ի մահ, և ի փրկ
 կութիւն, վասն ամենայն հաւատացեալոց
 անուան քո մեծիւ Եւ այժմ աղաչեմք
 զքեզ, միջնորդութեամբ մարմնոյ և ա-
 րեան միաձնի քո: Հայեաց՝ի հեղումն
 սուրբ արեան նորա, և յանշնչութիւն
 նորա՝ի խաչին, ի բացումն փրկական աղ-
 բերաց նորա, և արեամբ թաթաւումն
 սուրբ մարմնոյ նորա, և անցո՛ ի մէնջ
 զ ցասումն աշատուհաւի յանցանաց
 մերոց բարերարութեամբդ քու,
 զի նորա եմք փրկեալ, խնայեա
 ի գինս սք արեան միած
 նի քո և ողորմեա բա
 նաւոր հօտի քո
 յուսցեալոցս
 յանուն
 քո:

price, and salvation of all the World, as thou gave him to be Slaughtered, to Death, for the Redemption, of all the believers; of thy great name.

We now beseech thee, through the intercession, of the body and blood of thy only born Son. Cast thy Eyes at the shedding, of his Holy blood, and at his breathlessness on the cross, the opening of the redeeming fountains (in his side) and the Slaining with Blood, on his Holy body.

And remove from us, the dread of punishment, for our transgressions, by thy Benevolence; because we are his redeemed, have pity on the price which is the Holy blood, of thy only begotten son; And have mercy, on thy rational Flock, and us whose hopes are in thy name.

Յորէմ (Յամենայնի օրհնեալ էս տէրն)

սոսոյէն, հարս զուգեւ շուրս

Սրժանապէս օրհնեմք զքեզ, և ար
դարապէս գովեմք և գոհա-
նամք զքէն տէր Աստուծոյ մեր, որ
լուս բազում ողորմութեան քում
անտես արարեր անարժան գործս մեր,
և այսմ շնորհի արժանաւորս կայուցեր,
վասն միջնորդութեան մարմնոյ և արեան
միածնի քո, հաղորդս ինչուք փառաց
Աստուծութեանդ քո, միաւորելով
ընդ գերապատիւ ճոխու-

թեանդ քո:

Վասն որոյ յամենայնի օրհնեմք, և լուս
ամենայնի գոհանամք զքէն զօրհա-
նապաղ, տէր աստուծոյ մեր
ողորմեա մեզ:

When they sing, (Thou art altogether blessed O Lord.) say the following prayer.

DESERVEDLY we bless thee, and justly we praise thee, and render our thanks to thee, O lord our god who out of thy innumerable mercies, have over looked our unworthy deeds, and through this thy grace, hast placed us in a deserving condition, by the mediation of the Body and Blood, of thy only son, we might communicate thy divine Glory, and be united to thy copious excellency.

We therefore by every means bless thee, and for every thing, Daily we render our thanks to thee, O Lord, our God, have mercy upon us.

ՅԵՐԵՄԻ ՈՐԻՒ ԱՊՈՒԾՈՅՆ ԽՈՌԱՅԵՆ, ՏՊԱՄ
ՀԱՂՈՅՈՒ ՀԱՅՈՑ

այ կենաց և բաժակ անմահութե
միածին որդի աստուծոյ, տէր մեր
և փրկիչ Յիսուս քրիստոս աստուծած:
Ճշմարիտ:

Մանանայդ՝ երկնային իջեալ 'ի վե-
րուստ, եղեր կերակուր ամենայն հաւա-
տացելոյ քոյ: Տեղմամբ արեան քոյ՝ ո-
ղորմեա բանաւոր հօտի քո, շնորհելով
զթողութիւն յանցանաց հաւատացելոյ,
'ի մահու՝ լէր փրկութիւն հաւատացե-
լոյ, և արժանապէս: Ճաշակողաց զմար-
մին և զարիւն քո սուրբ: Յիշեա զփրկ-
կաւէտ չարչարանսն քո և զկենսատու-
մահն, զարեամբ ճապարդումն 'ի խաչին
և զանտանելի կիրան, զոր ընկալար 'ի մար-
մինդ վասն մեր:

Նայեաց 'ի խոյոճածո՝ արարչագործ ձե-
ռաց և ոտից քոյ, և 'ի բացումն կենարար
վտակին

*When the Hymn to the Son of god
is sung say the following prayer.*

THE Bread of life, and the Cup of immortality, thou only begotten son of God, our Lord, and saviour Jesus Christ, true God.

Thou heavenly Manna, which descended from high, are made food for all thy believers, by shedding thy holy blood, have mercy on thy rational flock by granting remission, to thy believers transgressions, & be thou our salvation, at the time of thy believers Deaths, & to those who taste thy Holy body, and blood worthily. Remember thy redeeming tortures, and thy death which brought life, thy covering with Blood on the Cross, and insufferable operations, which thou recieved upon thy body for us.

Cast thy eyes, upon the wounds, on
thy

վտակին որով նորոգեցան տիեզերք, և
 արբեցան արարածք: Նովին վտակօքն լուս
 և մաքրեա՛ զմեզ յամենայն մեղաց մերոյ,
 և թո՛ղ մեզ զամենայն յանցանա մեր:
 Խնայեա արեամբ քո փրկեալ Տօտի, և
 այց արա մեզ Իմիւսանգամ գալստեան
 արքայութեան քում, զի մահո՛ւմբ և
 չարչարանօք փրկեցեր զմեզ քրիստոս.
 աստու՛ած մեր՝ բարերար և նորոգող, և
 քեզ փառք և երկրպագութիւն յա՛ւի
 տեանս յա՛ւիտենից. ամէն:

Յորժամ հագի ա՛յ տուն, մարտ զաշտիս զայս:

 ոգի ա՛յ. ան Ճմարիտ, որ նախ
 յսկզբանն շրջէիք իմէ ջուրոյ
 և ստեղծանէիք զարարածս յոջնչէ, և
 պէտպէս հրաշան գործեցեր յա՛ւուրս
 մարգարէիցն, և ի ժամանակի տնօրէնու
 թեան էակցին քո՝ իջեր ի յորդանան և
 ի

thy creating Hands, and Feet, and the life giving torrent, from the opening (of thy side,) by which the universe was renewed, and was drank by thy creatures. By the same torrent, wash and purify us, from all our sins, & forgive our transgressions, commiserate the Flock, which was saved by thy Blood, and visit us at the return to thy kingdom, because by thy tortures and Death, thou hast delivered us, Christ our God, benefactor and renewer, to thee we render Glory, and genuflection, for ever and ever *Amen*.

When the Hymn to the Holy ghost is sung say the following Prayer.

SPIRIT of God, the true God, who at the beginning, moved upon the waters, and created every thing, from a chaos, and operated Divers, Miracles, in the days, of the Prophets, and at the
time

Ի վերնատունն, լյկեր զառաքեալուն բա-
ղմապատիկ շնորհօք:

Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ միջնորդու-
թեամբ սուրբ մարմնոյ և արեան փա-
ռակցին քո՝ որ բազմեալ կայ ի վերայ
որոյ սեղանոյս, եջ ի սիրտ և յոգիա-
մեր, և մաքրեա զմեզ իբր և զառա-
քեալուն ի սուրբ վերնատանն և բորբոքեա
ի մեզ զկայծ տիրոյ աստուածու-
թեանդ, զի արժանապէս լիցուք տաճար
և բնակարան քեզ և եակից փառակ-
ցայդ. և ամենազօր շնորհիւ քո՝ լիցուք
փրկեալք յաւուր նորոգման մերոյ,
և քեզ նորոգողիդ աստուծոյ՝ վայելե-
փառք յաւիտեանս ամէն:

time of the Mission of thy Co-being,
thou descended to the River Jordan,
and into the room over the Apostles,
filling them, with manifold Graces.

And now we beseech thee, through
the mediation of the Holy Body and
blood, of the partaker of thy Glory,
which stands upon this holy communion
Table, Descend thou into our Hearts
and Souls, & purify us as the Apostles
in the Holy room, and kindle in us the
Fiery love of thy Godhead, that we
may become thy deserving Temple
and habitation, and Co-essential parta-
kers of thy Glory, and by thy all pow-
erful Grace, we may be saved, on the
day of our renovation, and to thee O
God, the renewer becometh glory for
ever. *Amen.*

Ի իմ Բառաբանքին՝ Տապալտ շաղկապ շաղկապ և

Յիշեա տեղ և ողորմեա, և օրհ
նեա զուխտ և զժառանգու
թիւն եկեղեցւոյ քումսբ, և
շնորհեա մեզ զերկնային քո զխաղաղութի
ն մի լիցի ի մեզ տեղի և մուտ չարին և
հեռացն ի մէնջ զամ խարդախութիւն
թշամւոյն, և զբռնութիւն նորա խոր
տակեա, բարեխօսութեամբ և յիշատա
կաւ սրբուհւոյ Աստուածածնին, և
յովհաննու կարապետին, և սրբոյն ստե
փաննոսի նախալկային, և սրբոյն Գրի
գորի մեր լուսաւորչին, և սրբոյ առա
քելոյ և Մարգարէից, և սրբոյ հայրա
պետաց և Մարտիրոսաց, Քզնաւորաց և
կուսանաց, և ամենայն սրբոյքոյ՝ երկնա
ւորաց և երկրաւորաց, որոց յիշատակն
ևս օրհնութեամբ եղիցի ի մէջ սուրբ
եկեղեցւոյս՝ և առաջի սուրբ պատարա
գիս, ամէն և

When the names of the Apostles and Saints are sung for remembrance say the following Prayer.

REMEMBER O Lord, and have mercy upon us, bless the vow and the inheritance of thy Holy Church, and grant us thy heavenly peace, that there be no place or enterance in us for evil.

Remove from us, the snares of the Enemy, and let his hold be broken, by the intercession and remembrance, of the holy mother of God, and saint John the fore-runner, saint Stephen the first witness, saint Gregory our enlightener, and all the Holy Apostles, & Prophets, the Holy Patriarchs, and Martyrs, the Hermits, the Nuns, and of all thy Saints that are in Heaven and in Earth, whose remembrance also be blessed, in this holy Church, and before this Holy offering; *Amen.*

Զոյք լի է Գոհութեան՝ աստ զազօն զայն Թ

Յիշեա տեր և ողորմեա, և գթա
 'ի հոգիս հանգուցեալ ծառայ
 եց քոյ, որք ուղիղ դաճանութբ պաշ-
 տեցին զքեզ, և նովին հաճատով և յու-
 սով ննջեցին 'ի քեզ:

Յիշեա զնոսա յաճուր մեծի գալլատեան
 արքայութեան քո, արա արժանի ողոր-
 մութեան, քաճութեան և թողութեան
 մեղաց, դասաճորեալ տայծառացո ընդ
 սբս քո յաջակողմեան դասուն, զի յաճե-
 ժական խընդութբ, և մշտընջենական
 պընծութբ փառաճորեսցեն զքեզ քրիս-
 տոս, ընդ հօր, և ընդ սրբոյ հոգւոյդ,
 այժմ և միշտ և յաճիտեանս յաճիտենից
 ամէն:

At the Thanks giving say the following prayer.

REMEMBER O Lord, and have pity on the Souls, of thy deceased servants, who with orthodox Faith, worshiped thee, and with that belief and hope doth sleep in thee.

Remember them, On the Great day of thy coming to the kingdom, and make them worthy of thy mercy, and the salvation of their sins, make them stand in splendor with the Saints, on thy Right-hand side, that with continual rejoicing, and perpetual gladness they Glorify thee, O Christ, the Father, and with thy Holy Ghost, for ever and ever; *Amen.*

Ընդ հայր Երեմի՝ շոյն Հայր Եր որ յերկինս աստ
շի փերոանկան է :

այր մեր որ յերկինս ետ. աւրբ է
ղեցի անուն քո : եկեսցէ արքայու
թիւն քո. եղիցին կամք քո որպէս յեր
կինս և յերկրի : Չհայ մեր հանապա
զորդ՝ առւր մեզ այսօր, եւ թող մեզ
զ պարտիս մեր. որպէս և մեք թողումք
մերոց պարտապանաց : եւ մի տանից
զ մեզ ՚ի փորձութիւն. այլ՝ փրկեա զմեզ
՚ի չարէ : Չի քո է արքայութիւն. և զօ
րութի և փառք յաւիտեանս յաւիտենից
ամէն :

Արեւոյն Յովհաննոս ոսկեհերմէի. ՚ի Արեւելան
արեւոյն աստ :

երեւալդ ինչ ՚ի փրկութիւն
խոստովանիմ Ճմարտապէս
մարմին և արիւն քրիստոսի :
այ՝ յուսոյ իմոյ, և աղաղակեմ առ քեզ
մե

*When the Lords Prayer is sung,
you must repeat with them .*

OUR Father who art in heaven,
Hallowed be thy name ; Thy kingdom
come; Thy will be done in earth, as it is
in heaven : Give us this day our daily
bread ; and forgive us our trespasses ,
as we forgive them that trespass against
us ; And lead us not into temptation,
but deliver us from evil : For thine is
the kingdom, and the power, and the
glory, for ever and ever . Amen.

*When the (Holy of Holies) is said,
by the Priest say this Prayer , which is
said by Saint John, Surnamed the Gol-
den mouthed .*

Thou whom I look upon, for my
Salvation . I Confess thou art the true
body and blood of Christ , the God of
my hopes, and I cry to thee, that I have
sinned

մեղայ յերկինս և առաջի քո՝ սրբեան զիս
յամպղծութիւն հոգւոյ և մարմնոյ, շնոր
հետ ինձ ժամանակ և ցանկութիւն ապաշ
խարութեան, փրկեան զիս յերևելի և
յաներևոյթ թշնամւոյ, տալանորեան զօ-
գուտն հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ: Պար
գեւեան ինձ բարեգործութեամբ և բա
րեպաշտութեամբ՝ զքեզ արժանապէս
ճաշակել, և փառաւորել զհայր, և
զորդի, և զսուրբ հոգիդ, այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Եւ յորժամ առասցեն 'ի Սուրբ'ի տալլեն, հագոր
շարժիւ շայտ:

ոստովանիմ և հաւատամ, զի դու
է ճշմարիտ մարմին և արիւն
յիսուսի. քրիստոսի՝ որդւոյն
այ, որ բառնայ զմեղս աշխարհի, ո՛չ
մերոցս միայն, այլ և ամենայն աշխարհի.
հաւա

sinned against heaven and before thee ;
 Purify me from every impurity of soul
 and body, grant me time & alonng for
 penitence, save me from the visible and
 invisible enemies , Make me sensible
 of the benifits of my Soul and Body ,
 grant me good deeds, and Pious acts,
 to taste thee worthily , and to glorify
 the Father, and the Son, and thy Holy
 Ghost , now and always , for ever and
 ever. *Amen .*

*When the Priest takes the Chalice ,
 and turns his face towards the Congre-
 gation and says . (In the Holy and pre-
 cious body, and blood of Christ &c.)
 say the following Prayer .*

I Confess and believe that to be the
 true body and blood of Jesus Christ, the
 Son of God; who removeth the sins of
 the world not only of ourselves, but of
 the

၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်၊ နံနက် ၈ နာရီ၊
 နေပြည်တော်၊ မြန်မာနိုင်ငံတော်

Ելեւ մեզմէ շատ անգամ Եւ մէկ անգամ
Եւ շատ անգամ Եւ մէկ անգամ Եւ մէկ անգամ
Եւ մէկ անգամ Եւ մէկ անգամ Եւ մէկ անգամ
Եւ մէկ անգամ Եւ մէկ անգամ Եւ մէկ անգամ

Յորդանոս շէրեւան - աշխարհագրէի մէջ,
 Տապոյ շաշուհ

Միաճին որդի այլ քան հօր՝ առ
բարիչ երկնաւորաց և երկրա
ւորաց, և լցուցիչ համայն արարածոց,
որ ընդ զամենայն յամի, անպարագ ըն ի
գոլով բնութեամբ՝ բովանդակեցար ի
մարմնի, զի տեսանելի և շոշափելի լիցի
մարդկային ազգի, վասն որոյ՝ ճաշակելի
և կերակուր եղեր ամենայն հաւատա
յելոց, զի տալեա կեանսն յաւիտենակա
նրա այնոցիկ՝ որք հաւատով և սրբութե
մերձենան ի քեզ, ըն անսուտ խոստման

the whole World, with faith and belief,
I confess and believe it.

*Repeat the above Prayer thrice and if
you have any thing exclusive, to pray,
either for the living, or dead, do it then.*

*When they sing, (Christ is offered
&c.) say the following Prayer.*

THOU only born Son of God, and
the word of the father, creator of the
Celestials, and terrestrials, and fulfiller,
of all the creations thou fulfillest every
thing, by every thing, thou naturally
Uncircumscible, was Perfected in
Body, that thou mightest be seen and
felt by human beings, Therefore thou
made thyself Tasteful and food for all
thy believers, that thou mightest give
eternal life, to those who with faith and
holiness should approach thee, accor-
ding

քո մարդասէր : Եւ այժմ մեք փրկեալքս
 պատուական արեամբ քո՝ հաւատով
 տեսանեմք զփրկիչդ մեր բողոքապէս պա-
 րունակեալ ի ներքոյ կրկին տեսակաց՝
 հային և գինւոյն, հագումլ մարմնով և
 աստուածութիւն : Յաղագս որոյ՝ երկրպա-
 սութիւն մատուցանեմք փրկողիդ մերոյ՝
 և աղաչեմք զանբաւ գթութիւն քո :
 Լից՝ զկապ մեղաց մերոց, և ջնջեալ զձե-
 ուագիր մերոյ անօրէնութիւն, բւեռեալ
 զմեզ յերկիւղ և ի սէր քո սուրբ, զի
 սիրշտ գնապոյութ արժանի կոչմանն՝ յոր
 կոչեցեր զմեզ : Տուր մեզ տէր՝ բանա-
 լոր հօտի քո, յամենայն սրտէ հետեւել
 միայն զկնի ճշմարիտ հովուիդ և կատա-
 բել զկամս քո, և լսել զերանաւէտ բար-
 բառ քո, և աճել օրրատօրէ, պահել
 զպատուիրանս քո զօրհանապազ : Պար-
 գեւեա մեզ զսիրտ սուրբ և զհոգի խո-
 նարհ, զի մի արհամարհեալ լիցուք ա-
 ռաջի քո մաքրեալ զմիտս և զխորհուրդս

ding to thy unfeigned promise, O lover of Mankind, And now We who are saved by thy Precious blood, by faith we see thee our saviour, with thy spirit body and divinity, wholly Consisting in the visible bread and wine.

Therefore we render Genuflexion, to thee our Saviour; and pray thy all abounding Mercy, to untie the knot of our sins, and blot out the hand writing of our ungodliness: fix in us thy fear and Holy Love, that we may always lead the way to Our calling, by which we are called by thee; Grant O Lord, thy Rational Flock, to follow with Whole Hearts only thy way; Who art our true Shepherd, to Fulfill thy will and to hear the voice of thy Happiness, that We may Thrive daily, and keep thy commandments every Day; Grant us holy Hearts, and Souls of humility; that we may not be detested in thy presence
purify

մեր, որպէս սրբոյ քոյ առաքելոյն, զի
 ընդ նոսին արժանի լիցուք՝ զՍուրբ և
 զսրբարար, կենդանի և կենդանարար,
 զմարմին և զարիւն քո՝ քրիստոս. աստու-
 ճած մեր, Ճաշակել և հաղորդել, յու-
 սով կենացն յաւիտենից, ընդ ամենայն
 սուրբս քո, այժմ և միշտ և յաւիտեանս
 յաւիտենից, ամէն :

Յորժամ երկնայէն և հաշարովէն տուն, տոմար
 շաշովն շայն :

Աճ մեր, և տէր մեր, երևեցաւ մեզ,
 օրհնեալ եկեալ անունամբ տեսուն.

Զիտ տոմար

Տ համամբ զքէն հայր ամենակալ,
 որդիս միածին, և հոգիդ ճշմա-
 րիտ, որ ընտրեցեր հաշարայեալքս ան-
 ունանդ քուժսքս, ի մասն միճակի սքցն
 ի լոյս, և լստացար քեզ ժողովուրդ
 տեմի

purify our minds and thoughts, as thy holy Apostles were, that We may be worthy like them, to Taste and Communicate with hopes of everlasting life; with all thy saints, thy holy and purifying quick and quickening body & blood Christ, our God, now and always, and for ever: *Amen.*

When they say (With fear and with faith draw near in order to recieve the Sacrament.) say the following Prayer.

OUR God, and our Lord, has appeared to us, blessed is he that cometh in the name of the Lord.

Say the following Prayer afterwards.

WE Render our thanks to thee, almighty Father, thy only begotten son and thy true Spirit, thou hast appointed us the believers of thine Holy name, to have a share, in the State of the Saints,
in

սեփհազան, և արարեր հաղորդ փառաց
 Աթուծեանդ, և ժառանգորդ անձառ-
 քարուծեանց քոց: ոչ ըստ մերում
 արժանաւորութե, այլ ը անբաւ գթու-
 թեան քո, որ միշտ շնորհես առատապէս
 և ոչ նախատես, փոքր պահանջես, և
 մեծամեծս պարգևես: Այո՛ օրհնելով
 օրհնեմք, և գոհանալով գոհանամք զքէն
 տէր աստուծա՛մ մեր, որ յայսմ մասին ըզ-
 մեզ արժանաւորս կայուցեր: Աղաչեմք
 զքեզ մի թողուր զմեզ ՚ի ձեռաց քոց՝
 յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան: և եկես-
 ցէ ողորմութիւնքո՛ր ՚ի վերայ մեր՝ զամ-
 աւուրս կենաց մերոց և եղիցի անունքո
 օրհնեալ յաւիտեան և յաւիտեանս յա-
 վիտենից ամէն:

in light, and thou hast acquired us naturally as thy congregation, and made us communicate the Glory of thy Divinity to be partakers of the inheritance of thy inexpressible goodness not by our merits, but by thy Unmeasurable Mercy; Who always bestowest profusely, and never upbraidest, Demandest very little, but givest in great abundance.

Truly we bless thee, with blessings and thank thee with thanks, O Lord our God; who made us deserving in this respect, we Pray thee not to give us up from thine Hands, henceforth for ever. Let thy mercy come upon us during all the days of our lives, and let thy name be ever blessed for ever and ever *Amen.*

Ի վերջն շայն ողջն հոգիս և հիմ խաղաղութեամբ և
 ԲԷՄԵ 3

Սկզբըն և կատարումն ամենայնի
 աստուած ուր ամենայն բարի ի քեզն
 սկսանի և քեզ կատարի, և ի քեզ բովան
 գալի ամենայն, ի վախճան աղօթիցս ու
 զորմեա մեզ, և լեր ընդ մեզ զամենայն
 ասուրս կենաց մերոց, և եղիցի ամենա
 զօր աջ քո՝ պահապան մեզ յամենայն
 ժամ ի տունէ և ի գիշերի, ի նստիլ ի
 տան, ի գնալ ի ճանապարհ, ի ննջել
 և ի յառնել. և զամ գործս մեր՝ ի բա
 րին կատարես ամէն 3

Lastly say this Prayer and then depart in peace.

THE beginning and the conclusion of all O God, from thee every good begins and ends, and in thee consists every thing, at the conclusion of our prayers have mercy upon us, and be with us all the Days of our lives: and let thy all powerful Arm protect us; every Hour of the day and the night, at our sitting at home, and going in the way, when we sleep, and when we are awake, and prosper all our actions
Amen.

Here ends the Prayer of the MASS.

EVEN

ԱՂՕԹ ՔԵՐԵԿՈՅԵԱՆ:

Տատու՛ւմ փրկութեան խնոյ
 'իտու՛նէ կարգացի և 'իգի-
 շերի առաջի քո: Մայեն
 աղօթք իմ առաջի քո տը: Խանար՛հացի
 ունկն քո 'իխնդրու՛ածս իմ: Աղաղակեցի
 առ քեզ տէր՝ և ասացի, դու ես յոյս և
 բաժին իմ յերկրին, կենդանեաց: աղբեցո՛ւ
 զիս՝ 'ի հալած չաց իմոյ, զի հզօրք եղեն
 քան զիս: Յնծապեն և ուրախ լիցին 'ի
 քեզ ամենեքեան, ոյք խնդրեն զքեզ տէր
 Ասացեն յիմ ժամ, մեծ է ատու՛ւմ,
 ոյք սիրեն զփրկութիւն քո: Ես աղքատ և
 տնանկ եմ, անօգնեալ ինձ, օգնական և
 փրկիչ իմ ես դու տէր:

Տուր զօրութիւն ծառայի քոյ, կեցո՛ւ զորդի
 աղախնոյ քոյ, և արատաւիս զիշան բարու
 Թէ: Տեպեն ասելիք իմ և ամաչեպեն զի
 դու տէր օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր
 զիս:

EVENING PRAYER.

O LORD God of my Salvation,
 I have cried day and night before thee:
 let my Prayer enter into thy presence;
 incline thine Ear unto my Calling. I
 cried unto thee, O lord, and said: thou
 art my hope, & my portion in the land
 of the living. deliver me from my per-
 secutors; for they are too strong for me
 let all those that seek thee, rejoice and
 be glad in thee: & let such as love thy
 salvation say continually, Let God be
 magnified. I am poor and needy; make
 haste unto me, O God: thou art my
 Help and my deliverer, O Lord.

Give thy strength unto thy servant,
 and save the Son of thine Handmaid.
 Shew me a token for good: that they
 which hate me may see it, & be asham-
 ed, because thou, lord, hast holpen me
 and comforted me.

O LORD

ՏԵՐ տերանց՝ աստուծոյ,
 Գոհանմամբ զառաւմարդանի-
 բութի բունմէ, որ ըստ բազում ողոր-
 մութեան բում՝ պարգևեցեր զօրս զայս
 խաղաղութեամբ անցուցանել, և հաս-
 նիլ ի ժամերեկոյիս: Արժանի արա և
 զիշերս զոճարթութեամբ անցուցանել
 առանց մեղաց և առանց խռովութեան,
 շնորհօք ամենագորիզ ամէն:

ՏԵՐ մեր յիսուս քրիստոս. որ ան-
 պահան սուրբ մարմնովդ իջեր
 ի գերեզման, նոյնպէս և յարեար ի մե-
 ռեւոյ, շնորհեա մեզ տէր՝ անապակած
 խորհրդով ննջել ի մահիձն, և սրբու-
 թեամբ յառնել ի մահահանգոյն քնոյս,
 ոչ ունելով զնշան աղտեղութե՝ ի միտս ի
 արարա և ի հոգիս, շնորհօք փրկչիդ և
 ազատողիդ մերոյ ամէն:

O LORD of Lords, and God of Gods, we thank thee for thy profuse love towards mankind, who out of thy bountiful mercies granted us this Day to pass in Peace, and to arrive at the hour of this Evening, make us deserve to pass this night, with vigilance and without Sin and without fretfulness, by thy almighty grace, *Amen.*

Our lord Jesus Christ, who with thy pure and holy body, descended into the grave, & in the like manner was raised from death; Give us lord thy grace, that we may with pure Minds, sleep in Bed, and rise in holiness from sleep the likeness of death, not having any marks of impurity in our Minds Hearts and Souls, by the Grace of our Redeemer and saviour; *Amen.*

Աշտիկ խորհրդանշաւորոց տնայնոց հաւատարմութեան
 Քրիստոսո. Զոր Յոսի Տեոսն 1170 տարեալ
 օրեառն Ներսէս հայոց կաթողիկոսէ :

Տաւաթով խոտաովանիմ և երկիր
 պագանեմ քեզ Հայր և Որդի և
 սուրբ Հոգի. անեղ և անմահ բնութի.
 արարիչ հրեշտակաց և մարգկան եւ
 ամենայն եղեկոյ : ողորմեա քո արարաւ
 ձոյս՝ և ինձ բազմամեղիս :

Հաւատով խոտովանիմ և երկիրպագա
 նեմ քեզ անբաժանելի լոյս. միասնական
 սուրբ երրորդութիւն և մի աստուածու
 թիւն. արարիչ լուսոյ և հալածիչ խաւ
 ճարի. հալածեալի հոգւոյ իմմէ զխա
 ճար մեղաց և անգիտութեան. և լուսա
 ճորեալ զսխառ իմ՝ ի ժամուս յայսմիկ
 աղօթել քեզ ի հաճոյս և ընդունիլ ի
 քէն զխնդրուածս իմ. և ողորմեա քո
 արարածոյս՝ և ինձ բազմամեղիս :

Հայր

*Prayers composed by St. NIERSES
Patriarch, in the year 1170; for every
Believers in Christ.*

I CONFESS with faith, and adore thee, O Father, Son, and Holy Ghost, increate and immortal Essence, Creator of Angels, of Men, and of all that exists. Have mercy on thy creatures and on me a grievous Sinner.

I confess with Faith, and adore thee, O Light indivisible, simultaneous, holy Trinity, and one Godhead: creator of Light and dispeller of darkness, dispel from my Soul the Darkness of Sin and Ignorance, and at this Hour enlighten my Mind, that I may Pray to thee according to thy Will, & recieve from thee my Petitions. Have mercy on thy Creatures and on me a grievous Sinner.

Heavenly

Հայր երկնաւոր ԱՅ Քչմարիտ՝ որ ա-
ռաքեցեր զորդիդ քո սիրելի ի խնդիր
մոլորեալ ոչխարին. մեղայ յերկինս և
առաջի քո. ընկալ զիս որպէս զանառակ
որդին և զգեցո՛ ինձ զուատմունքանս
զառաջին զոր մերկայայ մեղօք. և ո-
ղորմեաքո արարածոյս՝ և ինձ բազմա-
մեղիս :

Որդի աստուծոյ. աստուճած Քչմարիտ՝
որ խոնարհեցար ի հայրական ծոցոյ և
առեր մարմին ի սրբոյ կուսէն մարիամայ
վասն մերոյ փրկութե. խաչեցար՝ թաղե-
ցար՝ և յարեար ի մեռելոյ. և համբար
ձար փառօք առ հայր. մեղայ յերկինս
և առաջի քո. յիշեա զիս որպէս զալա-
զակն յորժամ գաս արքայութեամբ քով
և ողորմեա քո արարածոյս՝ և ինձ բազ-
մամեղիս :

Հոգի աստուծոյ. աստուճած Քչմարիտ՝
որ իջեր ի յորդանան և ի վերստունս
և լուսաւորեցեր զիս մըկըրտութեամբ
սուրբ

Heavenly Father, and true God, who didst send thy beloved son to seek the lost Sheep, I have Sinned against Heaven and before thee; receive me like the prodigal Son, and clothe me with that Garment of which I was deprived by Sin. Have mercy on thy creatures, & on me a grievous sinner.

Son of God, and true God, who didst come down from the Bosom of the Father, and wast incarnate of the holy Virgin Mary for our redemption; wast crucified, and buried, and raised from the dead; and ascendedst to the father, I have sinned against heaven, and before thee; Remember me like the Penitent Thief, when thou comest in thy Kingdom. Have Mercy on thy creatures and on me a grievous sinner.

Spirit of God, and True God, who didst descend on the river Jordan, and into the upper Room, who didst Enlighten

սուրբ Աւագանին. մեղայ յերկինս և
 առաջի քո. մաքրեա գիս վերստին աս-
 տուածային Տրով քով որպէս Տրեդէն
 Լեղունօք սուրբ զառաքելն. և ողորմեա
 քո արարածոյս՝ և ինձ բազմամեղիս :

Անեղ բնութի մեղայ քեզ մտօք իմովք՝
 Տոգւով և մարմնով իմով. մի յիշէր ըզ-
 մեղս իմ զառաջինս՝ վասն անուանոք
 քումսրբոյ. և ողորմեա քո արարածոյս.
 և ինձ բազմամեղիս :

Տեսող ամի մեղայ քեզ խորհրդով բա-
 նիւն և գործով իմով. ջնջեա զձեռա
 գիր յանցանաց իմոյ և գրեա զանուն իմ
 'ի պարութեան կենաց. և ողորմեա քո
 արարածոյս՝ և ինձ բազմամեղիս :

Քննող գաղտնեաց մեղայ քեզ կամայ
 և անկամայ՝ գիտութեամբ և անգիտու-
 թեամբ. թողութիւն շնորհեա մեղա-

lighten me by the Baptism, of the Holy Font, I have sinned against heaven and before thee, Purify me again with thy divine Fire, as thou didst the Apostles with Fiery Tongues. Have Mercy on thy Creatures, and on me a grievous Sinner.

Increate Essence, I have Sinned against thee with my Mind, with my Soul, and with my body, remember not my former Sins for the Sake of thy holy Name. Have Mercy on thy Creatures, and on me a grievous Sinner.

Beholder of all, I have Sinned against thee, in Thought, Word, and Deed; blot out the Hand-writing of my Trespasses, and write my Name in the Book of life. Have Mercy on thy creatures, & on me a grievous Sinner.

O thou Searcher of Secret Things, I have sinned against thee, wilfully and inadvertently, Knowingly and ignorantly

Ըորիս զի՝ ի ծննդենէ սուրբ աւագանին
 մինչև ցայսօր՝ մեղուցեալ եմ առաջի
 աստուածութեան քո. զգայարանօք
 իմովք և ամենայն անդամօք մարմնոյս.
 և ողորմեա քո արարածոյս՝ և ինձ բազմա
 մեղիս:

Ամենախնամ տէր՝ դիւր պահապան ա-
 ջայ իմոյ զերկիւղ քո սուրբ՝ ո՛չ և սհայ
 իւրաւատ. և ականջայ իմոյ ո՛չ ախոր-
 ժեւելլել զբանս չարութեան. և բերա
 նոյ իմոյ ո՛չ խօսիւղ զստութիւն. և սրտի
 իմոյ ո՛չ խորհիւ զչարութիւն. և ձեռայ
 իմոյ ո՛չ գործել զանիրաւելութիւն. և ոտից
 իմոյ ո՛չ գնալ ի ճանապարհս անօրէնու-
 թեան. այլ ուղղեա զչարժումն սոյա
 լինիլ ըստ պատճիւրանայ քոյ յամի. և
 ողորմեա քո արարածոյս՝ և ինձ բազմա
 մեղիս:

rantly. Grant Forgiveness to me a Sinner ; for from the Birth of the font until this Day, I have Sinned before thy Godhead, in my Senses, and in all the Members of my Body . Have Mercy on thy creatures and on me a grievous Sinner.

O Lord, the protector of all, Place thy holy fear as a guard before my eyes that they may no more look with wantonness ; before my Ears , That they may not Delight in hearing Evil Discourses ; before my mouth, that it may speak no Falshood ; before my heart, that it may not meditate Wickedness ; before my Hands, that they may not do Injustice ; before my Feet, that they may not walk in the Ways of Impiety ; but direct their motions, that they may be according to all thy commandments Have mercy on thy creatures ; and on me a grievous Sinner.

Հուր կենդանի Բրիտանոս. զհուր
սիրոյ քոյ զոր արկեր յերկիր՝ բորբոքեա
յանձն իմ. զի այրեացէ զախտ հոգւոյ
իմոյ և սրբեացէ զխիղճ մտաց իմոյ և
մաքրեացէ զմեղս մարմնոյ իմոյ և վառեա
ցէ զլոյս գիտութեան քո՝ ի սրտի իմում.
և ողորմեա քո արարածոցս՝ և ինձ բազմա
մեղիս :

Իմաստութիւն հօր յիսուս. տո՛ւր ինձ
իմաստութիւն զբարիս խորհիլ և խօսիլ
և գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի
չար խորհրդոյ՝ ի բանից եւ ի գործոց
մեղեա զիս. և ողորմեա քո արարածոցս,
և ինձ բազմամեղիս :

Կամեցօղ բարեաց տէր կամարար՝ մի
թողուր զիս ի կամս անձին իմոյ գնալ.
այլ առաջնորդեա ինձ լինիլ միշտ ըստ
կամաց քոյ բարեսիրաց. և ողորմեա քո
արարածոցս՝ և ինձ բազմամեղիս :

Աւքայ

O Christ, who art a quickening fire, inflame my Soul with the Fire of thy Love, which thou hast Shed on the Earth, that it may consume the Diseases of my Soul; clear my conscience purify my Body from sin, and kindle in my Heart the Light of thy knowledge. Have Mercy on thy Creatures, and on me a grievous Sinner.

O Jesus, wisdom of the father, grant me Wisdom, that I may always Think, speak, and do that which is good in thy sight; & deliver me from evil thoughts, words, and works. Have mercy on thy creatures and on me a grievous sinner.

O Lord, who art the Lover of that which is good, and the director of the Will, suffer me not to follow the Inclinations of my Heart; but lead me so, that I may always walk according to thy good pleasure. Have mercy on thy creatures and on me a grievous sinner.

Heavenly

Արքայ երկնաւոր՝ տնւր ինձ զարքայու-
թիւնքո՛ զոր խոստացար սիրելեաց քոյ
և զօրացո՛ զսիրտ իմատել զմեղա և սի-
րել զքեզ միայն և առնել զկամս քո. և
ողորմեա քո արարածոցս՝ և ինձ բազմա-
մեղիս :

Խնամող արարածոյ՝ պահեա նշանաւ
խաչի քո զհոգի և զմարմին իմ. ի պատրա-
նաց մեղաց՝ ի փորձութեանց դիւշաց՝ և
ի մարդոց անիրաւաց. և յամենայն վտան-
գից հոգւոյ և մարմնոյ. և ողորմեա քո
արարածոցս՝ և ինձ բազմամեղիս :

Պահապան ամի քրիստոս. աջ քո հովա-
նի լիցի ի վերայ իմ ի տունէ և ի գիշերիս.
Ի նստիլ ի տան, ի գնաց ի ճանապարհ,
Ի ննջել և ի յառնել՝ զի մի երբէք սա-
նանեցայց. և ողորմեա քո արարածոցս՝
և ինձ բազմամեղիս :

Ստորաւ իմ, որ բանաս զձեռն քո
և

Heavenly King, grant me thy kingdom, which thou hast promised to thy beloved; and strengthen my Heart to hate Sin, to love thee alone, and to do thy Will. Have Mercy on thy Creatures, and on me a grievous Sinner.

Upholder of all creatures, preserve by the Sign of thy Cross my Soul and body, from the allurements of sin, from the Temptations of the Devil, from evil Men, and from all dangers Ghostly and bodily. Have mercy on thy Creatures, and on me a grievous Sinner.

O Christ, who art the keeper of all, let thy right Hand guard and shelter me Day and Night; when I Sit in the House, and when I walk by the Way; when I lie down, and when I rise up, that I may never be afraid. Have mercy on thy creatures, and on me a grievous Sinner.

O my God, who openest thy Hand,
and

և ընդ ազգանայն արարածս ողորմութե
քով. քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ. դու
հոգա և սխտարաստեա զպէտս հոգւոյ
և մարմնոյ իմոյ յայսմ հետէ մինչև յա
նձիտեան. և ողորմեա քո արարածոցս՝ և
ինձ բազմամեղիս :

Դարձուցիչ մօլորելոյ՝ դարձն զիս ՚ի
չար սովորութեանց իմոյ ՚ի բարի սովո
րութիւն. և բեւեա ՚ի հոգի իմ զստեղա
նի օր մահուն՝ և զերկիւղ գեհենոյն՝ և
զսէր արքայութեն. զի զղջացայց ՚ի մեղաց
և գործեցից զարդարութիւն. և ողոր
մեա քո արարածոցս՝ և ինձ բազմամեղիս :

Աղբիւր անմահութեան՝ աղբերայն ՚ի
արտէ իմմէ զարեաասու անաշխարու
թեան որպէս պոռնկին. զի ընկայից ըզ
մեղս անձին իմոյ յառաջ քան զեւանէ ըն
իմ յաշխարհէս. և ողորմեա քո արարա
ծոցս՝ և ինձ բազմամեղիս :

and fillest all creatures with thy bounty, unto thee I commit my person; take Charge of me, and provide all Things needful for my Soul & Body, from this time forth for evermore. Have mercy on thy Creatures, & on me a greivous Sinner.

Thou that bringest back the Wandering, convert me from my evil Habits to good Ones; and inprint on my Soul the dreadful day of death, the fear of Hell, and the Love of thy kingdom; that I may repent of my Sins, and do Righteousness. Have Mercy on thy creatures and on me a grievous sinner.

Fountain of immortality, Cause the Tears of repentance to Flow from my heart, as from Mary Magdalene, that I may Wash away the Sins of my Soul, before I depart out of this world. have Mercy on thy Creatures, and on me a grievous Sinner,

Պարզ և իջողորմութեան՝ պարզ և եւ
ինձ ուղղափառ հաւատով և բարի գոր
ծով և սուրբ մարմնոյ և արեան քո հաղոր
դութեամբն գալաւ քեզ. և ողորմեա
քո արարածոցս՝ և ինձ բազմամեղիս :

Բարերար տէր՝ հրեշտակի բարեւոյ յան
ձըն արասցես զիս, քաղցրութեամբ ան
դէլ զհոգի իմ, և անխռով անցուցա
նել ընդ չարութիւն այսոցն որք են՝ ի
ներքոյ երկնից. և ողորմեա քո արարա
ծոցս՝ և ինձ բազմամեղիս :

Լոյս ճշմարիտ՝ քրիստոս՝ արժանաւոր
ընա՝ զհոգի իմ ուրախութեամբ տեսա
նել զլոյս փառաց քոյ՝ ի կոչման անուրն
և հանգչիլ յուսով բարեաց յօթեանս
արդարոյ մինչև յօր մեծի գալստեան
քո. և ողորմեա քո արարածոցս՝ և ինձ
բազմամեղիս :

Դատաւոր արդար՝ յորժամ գաւ փառօք
հօր՝ ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս,
մի

O thou who showest Mercy, grant me to come to thee with Orthodox faith, with good Works, and the communion of thy holy Body and Blood. Have Mercy on thy Creatures and on me a grievous Sinner.

Bounteous Lord, Commit me to a Good Angel, who may deliver up my soul in peace, & convey it undisturbed through the malice of wicked spirits in heavenly Places. Have mercy on thy creatures and on me a grievous Sinner.

O Christ, who art the true Light, make my Soul Worthy to Behold the light of thy glory with Joy, in the day when thou callest me: And also to Rest in the hope of Good Men, in the Mansions of the Just, until the Great day of thy coming. Have mercy on thy creatures and on me a grievous sinner.

Righteous judge, when thou comest with the Glory of the Father to Judge
the

մի մտաներ 'ի դատաստան ընդ ծառայիս
 քում. այլ փրկեա զիս 'ի յաւիտեանական
 հրոյն. և լսելի աբա ինձ զերանաւէտ
 կոչումն արդարոյ յերկնից արքայու
 թիւնդ. և ողորմեա քո արարածոյս՝ և
 ինձ բազմամեղիս :

Ամենողորմ տէր՝ ողորմեա ամենայն հա
 ճատայեւոյ 'ի քեզ. իմոյ և օտարայ՝ ծա
 նօթից և անծանօթից՝ կենդանեաց և մե
 ռելոյ : շնորհեա և թշնամեացն իմոյ և
 ատելեացս թողուի որք առիս յանցանայն
 և դարձո՞ղնս 'ի չարեացն զոր ունին վասն
 իմ, զի ողորմութեանդ քում արժանի
 եղիցին և ողորմեա քո արարածոյս՝ և
 ինձ բազմամեղիս :

Փառաւորեալ տէր՝ ընկալ զաղաչանս
 ծառայիս քո և կատարեա 'ի բարի զխըն
 դրո՞ւածս իմ բարեխօսութեամբ որքու
 հւոյ Աստուծածնին և Յօվհաննու
 մկրաչին և որքոյն Ստեփաննոսի նախա
 վկային

the quick and the Dead, enter not into Judgment with thy Servant, but deliver me from eternal Fire, and make me hear that most blessed Invitation of the Just into thy Heavenly Kingdom. Have mercy on thy Creatures, and on me a grievous Sinner.

All-merciful Lord, have Mercy on all them that Believe in thee, on those that Belong to me, and on those that are Strangers to me, on my Acquaintance, and on them that I know not, on the Living and on the Dead, and even forgive my enemies, & those that hate me the trespasses they have committed against me, and turn them from that malice which they Bear me, that they may be Worthy of thy Mercy. Have Mercy on thy Creatures, and on me a grievous Sinner.

O Glorious lord, receive the Prayers of thy Servant, and fulfill my Petitions

վկային. և սրբոյն Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին. և սրբոյ Առաքելոյ՝ Մարգարէից՝ Վարդապետաց՝ Մարտիրոսաց՝ Հայրապետաց՝ Զգնաւորաց՝ Կուսանաց՝ Միանձանց. և ամ սրբոց քոց երկնաւորաց և երկրաւորաց: Եւ քեզ փառք և երկրպագութիւն անբաժանելի սուրբ Երրորդութեանդ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Արդ արձակեալ ծառայս քո Տէր՝ ըստ բանի քում՝ ի խաղաղութիւն, զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո, զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն Ժողովրդոց: Լոյս ի յայտնուի Տե՛թանոսաց, և փառք Ժողովրդեան քում իօրացելի:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոց: Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից, Ամէն:

titions for my good, through the intercession of the holy mother of God, and John the Baptist, and the first Martyr Saint Stephen, and Saint Gregory our enlightener, and the Holy Apostles, Prophets, Doctors, Martyrs, Patriarchs, Hermits, Virgins, and all thy Saints in Heaven and in Earth.

Now unto thee, O indivisible Holy Trinity, be Glory and Worship for ever and ever. *Amen.*

LORD now Lettest thou thy Servant depart in peace: according to thy word. For mine eyes have seen thy salvation, Which thou hast prepared before the Face of all People. A Light to lighten the Gentiles and the Glory of thy people Israel.

Glory be to the Father, and to the Son, and to the Holy Ghost, now always for ever and ever Amen.

Here Endeth the Evening Prayers.

ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԵԱՆՆ

Ձիւի խոտաբոլորն եւ Վայաշխարհեանքս
յործած կախո հաղորդելն նորմ հաստ զաղօլն ։

Տիւն և դողութեամբ մատչիմ ՚ի
խրախճանս քո ո՞վ Յիսուս ,
չունիմ յուսալոյ զայլ ինչ քան զբա-
րութիւն և ողորմութիւնդ , գոլով ես
մեղաւոր և թափուր ամենայն առաքինու
թեց : Սիրտ և մարմին իմ աղտեղեալ են
բազում յանցանօք , մտօք և լեզուււս
լինելով անկայուն և անկառավար :
Լինելով իմ յայսպիսի անձկութե , ո՞վ
ողորմած Աստուծո՞ւ և ասէղդ ատաւոր ,
դիմեմ առ քեզ Աղբիւրդ ամենայն բա-
րութեց , միութեամբ առ քեզ՝ և թռչիմ
՚ի ներդ պահպանութեան քո , յուսալով
լինել ինձ փրկիչ , թեպէտ՝ ոչ կորեմ
իշխել կանգնել առաջի քոյ իբրև Դա-

P R A Y E R S

For

C O M M U N I O N

After duly Confession and preparations for the Same, as usual. The following Prayer is to be said by the Communicants before Receiving Sacrament.

WITH Fear and trembling I approach to thy banquet, O Jesus, having nothing to trust to but thy goodness and Mercy, being of myself a Sinner, and void of all virtue; for my heart and body are defiled with many Crimes my Thoughts and Tongue in Disorder, and under no command.

Being therefore, thus straitened O merciful God, and dreadful Majesty, I come to thee, the Fountain of all goodness, I make haste to thee, that I may be healed, I fly under thy protection, Hoping thou wilt be my saviour, though

տաւոր իմ, Ուտի բանամ աւազի քոյ
 զամենայն վէրս իմ և բացայայտեմ զիմ
 պատկառանս իմ: Խոստովանիմ զի մեղք
 իմ բազում են յոյժ՝ որք զարհուրեցու-
 ցան են զիս, սակայն՝ յուսամ զողորմու-
 թիւնդ որ անհուն է, Նայեա՛ յիս ամե-
 նախնամ ակամբ քով տէր իմ յիսուս և
 քրիստոս՝ Թաղաւոր մշտնջենական ան-
 և մարդ որ խաչեցար վասն մեղաց մարդ-
 կան: Լուր ինձ՝ որ ամենայնիւ՝ իքեզ ա-
 պաւինիմ, և ողորմեա՛ն Թշուառահոմ
 մեղաւորիս, Ո՛վ անսպառ աղբիւր բա-
 րեւարու թեամբ և նոճէր փրկանէտ, որ
 վասն իմ և վասն ամենից մարդկան պատա-
 րագեցար՝ իխաչին, Բժշկեա զիս ո՛վ յոր
 դառատ և պատուական արիւն Տեառն
 իմոյ խաչեցելոյն, որ ինորին վերաց բղխե-
 ցոր և լուսայեր զմեզս աշխարհի:
 Յիշեա զարարածս քոյ ատուճած, զոր
 քոյին արեամբդ փրկեալ ազատեցեր,
 ցաւիմ արտիւն ոտոյդ ապէս վասն մեղաց
 իմոյ և անշուշտ փախակիմ ուղղութեան:

though I dare not stand before thee as my Judge ; To thee I lay open all my Wounds : To thee I Discover all my shame. I confess my Sins are many and great which makes me fear; but I hope in thy mercies, which are infinite. look therefore on me with the Eye of compassion, O Lord Jesus Christ , Eternal King , God and Man who was crucified for the sins of men: Give ear to me who put all my trust in thee: have mercy on me full of misery and Sin, thou Fountain of Goodness, that can never be exhausted. Hail Saving victim, who for me & all Mankind, wert offered on the Cross. Hail generous and precious Blood, flowing from the wounds of my crucified Lord, and washing away the sins of the world. Remember thy creature, O God, whom thou hast redeemed by thy Blood, I am Truly Sorry for my offences, and I heartily desire to amend

Վասն որոյ բարձ յինէն զամենայն յան-
 ցանս իմ, և ջնջեա զամենայն անօրէնու-
 թիւնս իմ, զի մաքուր անձամբ և արժա-
 նաւոր մարմնով կարիցեմ դիմել առ սրբ
 բութին սրբոց, եւ շնորհեա՛ ինձ զայս
 պատուական Մարմին և արիւնքս սուրբ
 զոր այժմ թէ և անարժանութեամբս փա-
 փակիմ ընդունիլ սովաւ լիցի թողութի
 և բովանդակապէս ապատութի ամենայն
 Մեղաց և յանցանաց իմոց, և յաղթօղ
 լիցի ամ չար խորհրդոց մտայս, և ի
 Սկզբնաւորիլ նորոգ կենայս՝ եղիցի
 սերմն Բարեգործութե՛ և ամուր սրահ-
 պանութեան Հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ
 ընդդէմ ամ յորոգայթից թշնամւոյն։

Զի՛նի հաշտութեամբն Տաքտ զաղօծս զայս։

Մհանա՛մ զքէն մշտնջենաւորդ
 Հայր, զի մաքուր ողորմութե՛դ
 հաճեցար կերակրել և կազդուրել զան
 արժան Հոգի իմ, մարմնով և արեամբ
 որդւոյդ

mend: Take away therefore, all my sins blot out all my Iniquities, that purified in soul & body I may worthily approach to the Holy of Holies, And grant that this thy holy precious Body and Blood, which I now design, tho' Unworthy to receive, may be the Forgiveness of my Sins, a full Discharge from the Guilt of all my Crimes, a Victory over all ill Thoughts, the beginning of a new life, the seed of good works, a sure protection of Soul and Body, against all the snares of my Enemy.

This Prayer is to be said by the communicants, after receiving the communion.

I Give thee thanks, Eternal Father for that of thy pure mercy, without any deserts of mine, thou hast been pleased to feed my soul with the Body & Blood of thy only Son our Lord Jesus Christ. And I beseech thee that this holy Communion

արդարոյ՝ միածնի՝ և ՏՆ մերոյ Յիսուս
 սի Քրիստոսի։ Արդ՝ աղաչեմ զքեզ զի
 ամբբ Տաղորդութիւնս այս մի լիցի ինձ
 ի դատապարտութիւն, այլ եղիցի ներ
 գործիչ զթողութեանց ամենայն մեղաց
 իմոց, և զօրացուսցէ զՏա՛ւատն իմ, քա
 ջալերեսցէ առ այնս որքեն բարի։ Ազա
 տեսցէ զիս իմուլեկան վարուց, հեռա
 ցուսցէ յինէն ամենայն չար ցանկութիւն
 և լցուսցէ զիս խնամօք և համբերութեամբ,
 խոնարհութեամբ և հնազանդութեամբ, և այլ
 ամենայն առաքինական գործովք, և լիցի
 տա՛հապան ընդդէմ ամենայն երևելի և
 յաներևոյթ յորոգայթից թշնամւոյն։
 Հանձարաւոր բարեխառնեա հոգեւոր
 և մարմնաւոր իղձ յօրժարութեան իմոյ,
 միաւորեալ մերձեցոյ՝ զիս ընդ Ճշմարիտ
 բարւոյն քոյ միայնոյ, և դատաւորեա՛ զիս
 ցնծութեամբ՝ ի Փառս անիմոխիսելի ե
 րանութեանն։ Եւ այժմ՝ թէ և իցեմ ան
 արժան և մեղաւոր՝ սակայն կամակար մը
 ասօքս աղաչեմ զքեզ զի յաւուր մի ընկալ
 ցեա

- 50000 -

Plat 5 of 1813 original

2. 52

